

Sanacja i upadłość przedsiębiorców

Ćwiczenia 5:

- Podstawy ogłoszenia upadłości
- Postępowanie w przedmiocie ogłoszenia upadłości
- Zabezpieczenie na etapie poprzedzającym ogłoszenie upadłości
- Przygotowana likwidacja

mgr Adrian Borys
Instytut Prawa Cywilnego
Zakład Postępowania Cywilnego
adrian.borys@uwr.edu.pl

Informacje wstępne o postępowaniu upadłościowym

Zasady i funkcje postępowania upadłościowego

Zapobiegawcza
(profilaktyczna)

Oddłużeniowa

Windykacyjna

Wychowawcza

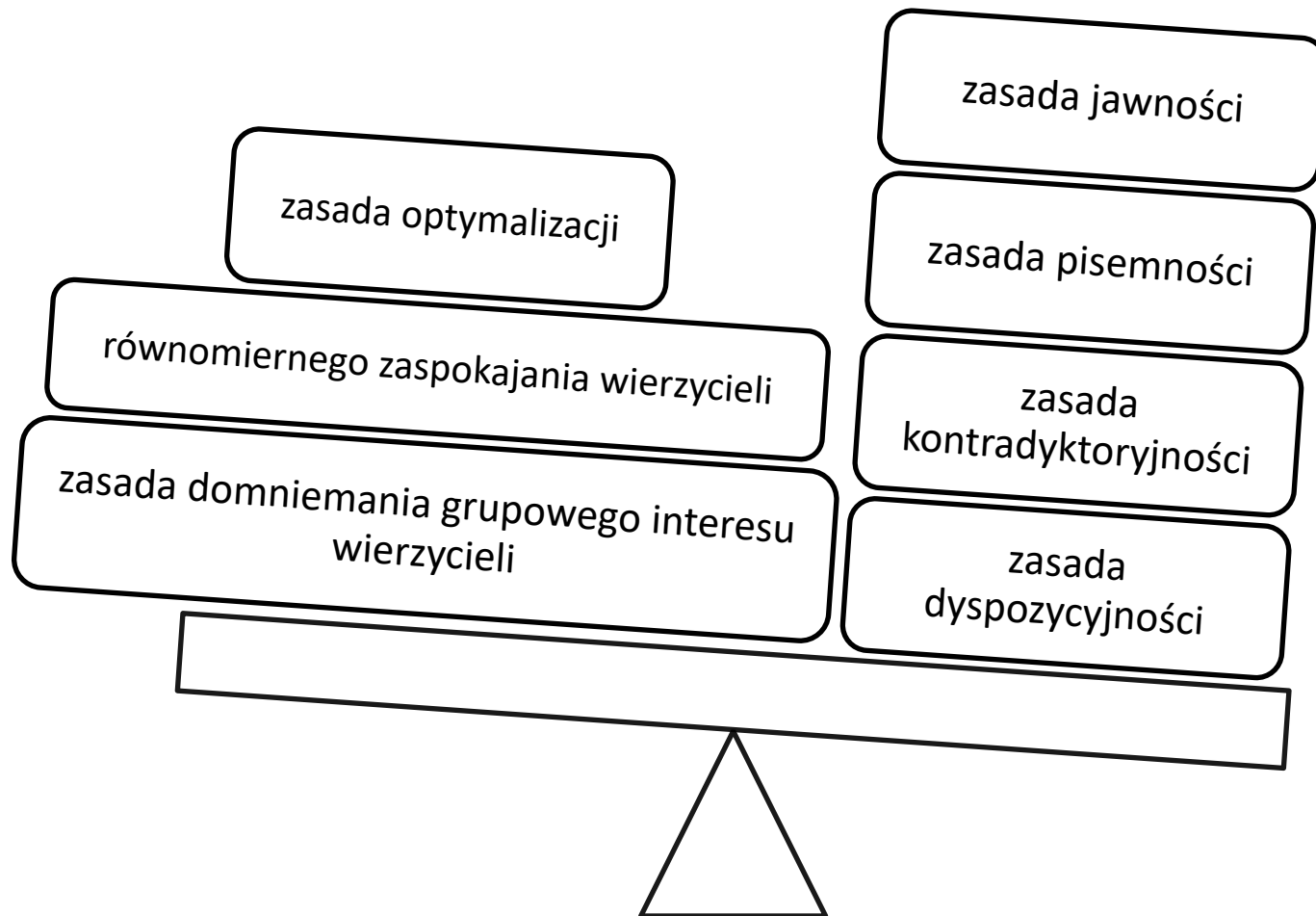
Funkcje prawa
upadłościowego


```
graph TD; A[Zapobiegawcza (profilaktyczna)] --> C((Funkcje prawa upadłościowego)); B[Oddłużeniowa] --> C; D[Windykacyjna] --> C; E[Wychowawcza] --> C;
```

Zasady dotyczące całego prawa
upadłościowego

Naczelne zasady postępowania
upadłościowego

zasada optymalizacji

równomiernego zaspokajania wierzycieli

zasada domniemania grupowego interesu
wierzycieli

zasada jawności

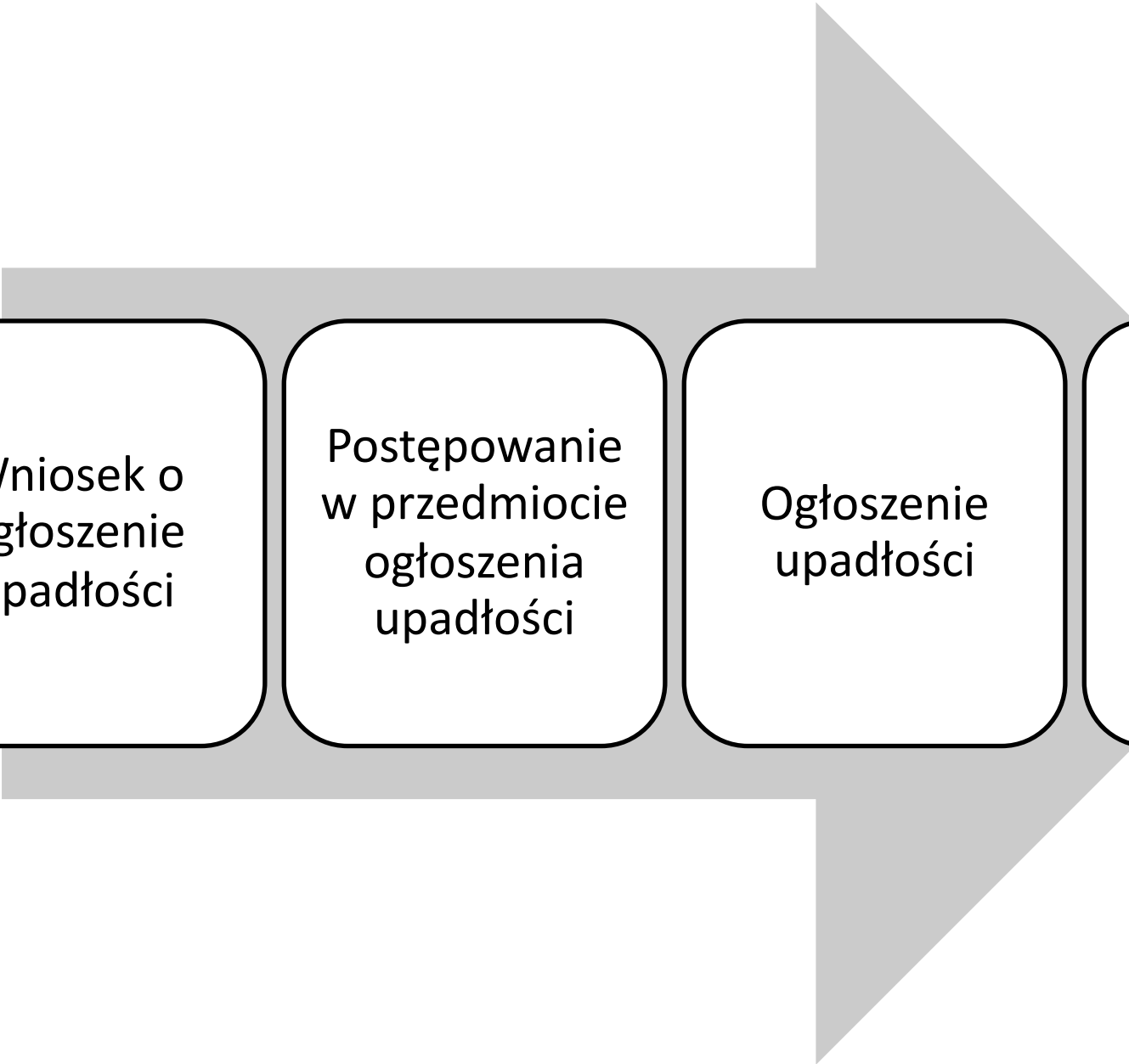

zasada pisemności

zasada
kontradiktoryjności

zasada
dyspozycyjności

Postępowanie upadłościowe - przebieg

Wniosek o
ogłoszenie
upadłości

Postępowanie
w przedmiocie
ogłoszenia
upadłości

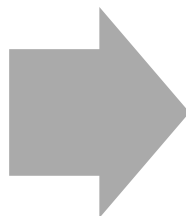
Ogłoszenie
upadłości

Właściwe
postępowanie
upadłościowe

Podmiotowy zakres prawa upadłościowego (zdolność upadłościowa)

Zgodnie z art. 43¹ KC przedsiębiorcą jest osoba fizyczna, prawna oraz jednostka organizacyjna, o której mowa w art. 33¹ KC, prowadząca we własnym imieniu **działalność gospodarczą lub zawodową.**

Zakres podmiotowy
art. 5 p.u.

Przepisy ustawy stosuje się do przedsiębiorców w rozumieniu KC.

Przepisy ustawy stosuje się także do:

- 1) spółek z ograniczoną odpowiedzialnością i spółek akcyjnych nieprowadzących działalności gospodarczej;
- 2) wspólników osobowych spółek handlowych, ponoszących odpowiedzialność za zobowiązania spółki bez ograniczenia całym swoim majątkiem;
- 3) wspólników spółki partnerskiej.

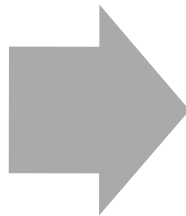
Śmierć dłużnika
art. 7 p.u.

W razie śmierci przedsiębiorcy **można ogłosić jego upadłość, jeżeli wniosek o ogłoszenie upadłości został złożony w terminie roku od dnia jego śmierci**, a w przypadku ustanowienia zarządu sukcesyjnego także po upływie roku od dnia śmierci przedsiębiorcy, a przed dniem wygaśnięcia zarządu sukcesyjnego. Wniosek o ogłoszenie upadłości może złożyć wierzyciel, zarządca sukcesyjny, a także spadkobierca, oraz małżonek i każde z dzieci lub rodziców zmarłego, chociażby nie dziedziczyli po nim spadku.

Zaprzestanie prowadzenia
działalności gospodarczej
art. 8 p.u.

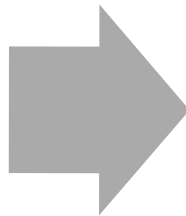

Wierzyciel może złożyć wniosek o ogłoszenie upadłości osoby fizycznej, która była przedsiębiorcą, także po zaprzestaniu prowadzenia przez nią działalności gospodarczej, **jeżeli od dnia wykreślenia z właściwego rejestru nie upłynął rok**. Postępowanie toczy się według przepisów o upadłości konsumenckiej

Regulację tą stosuje się odpowiednio do osób, które przestały być wspólnikami osobowych spółek handlowych.

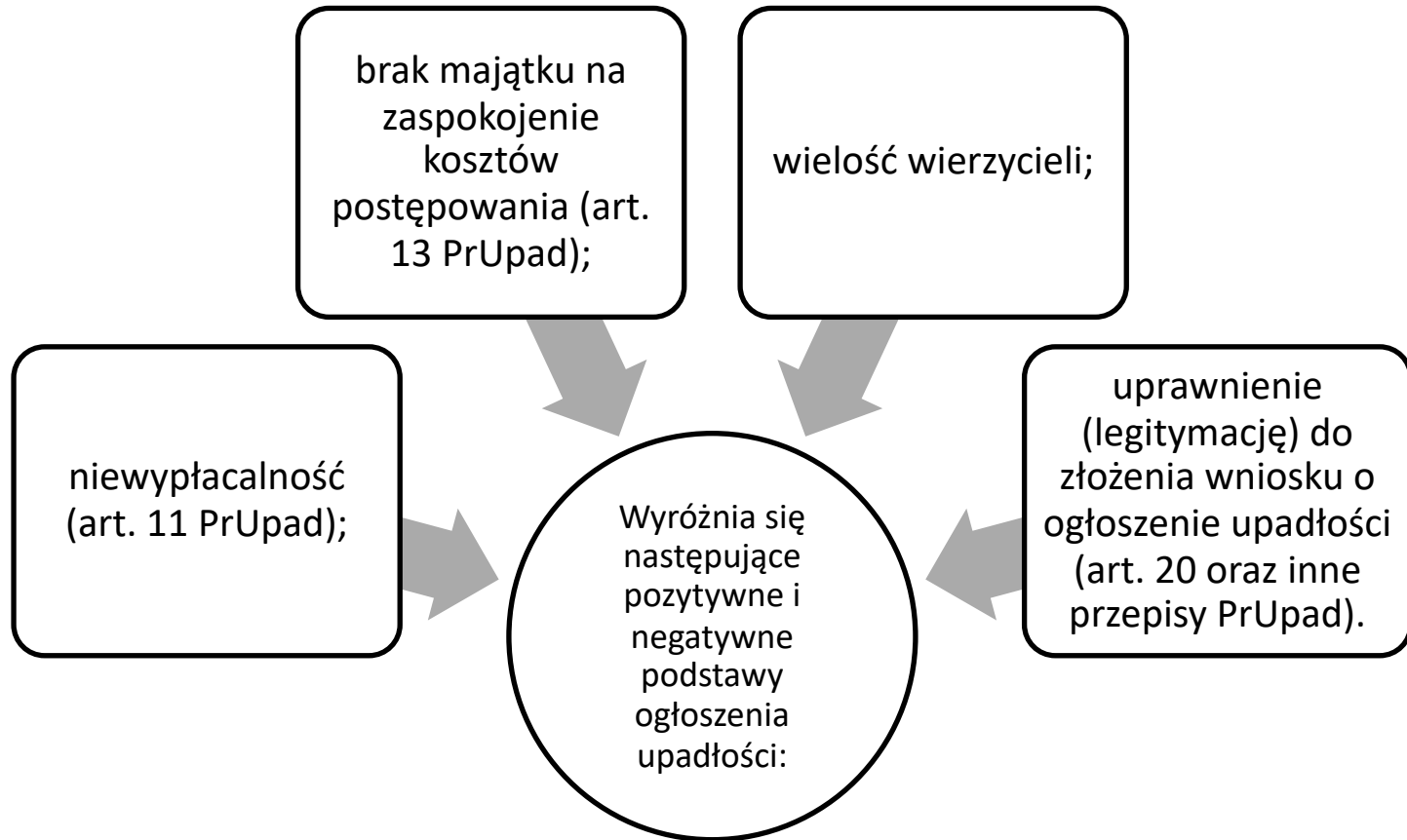
Niezarejestrowana
działalność gospodarcza
art. 9 p.u.

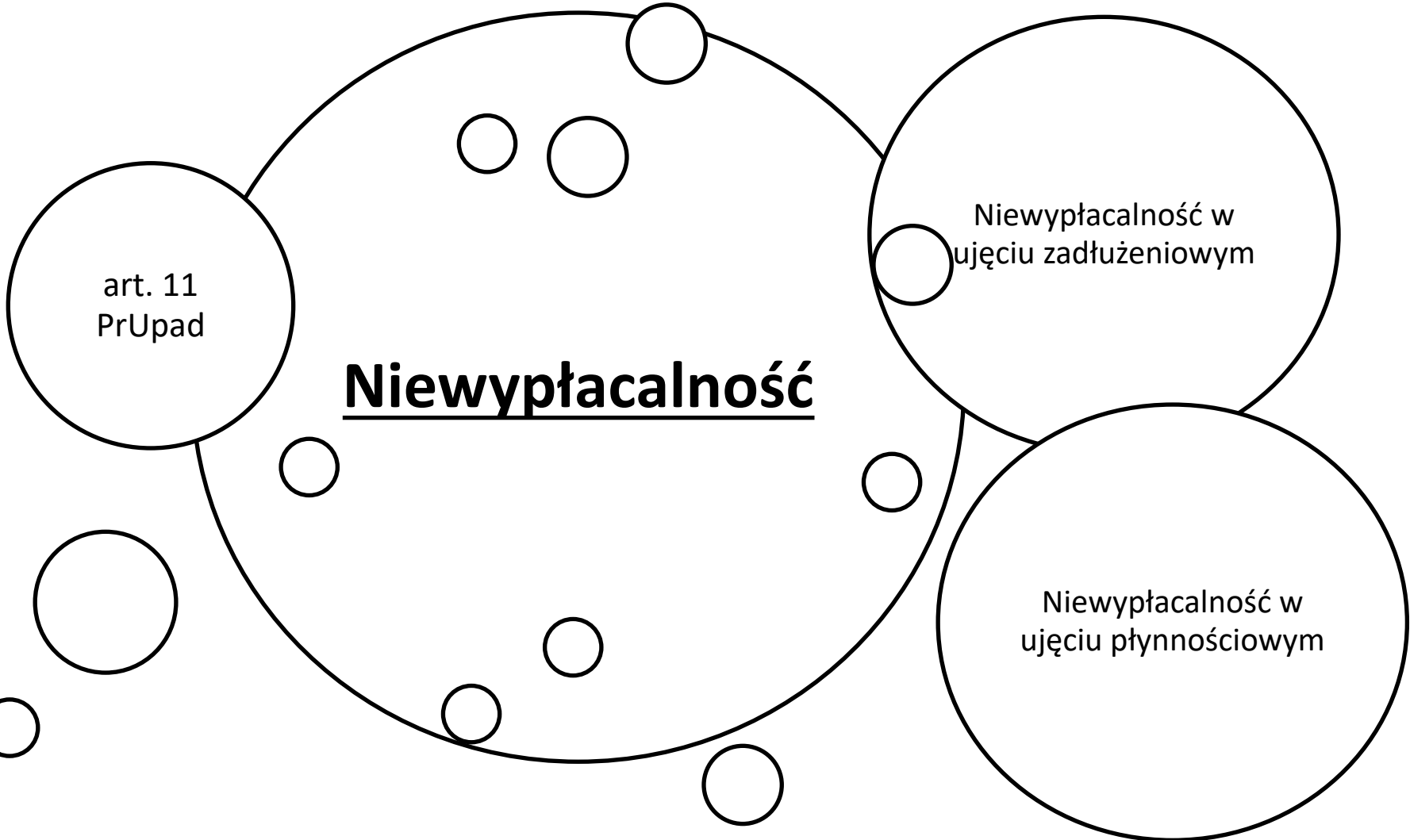

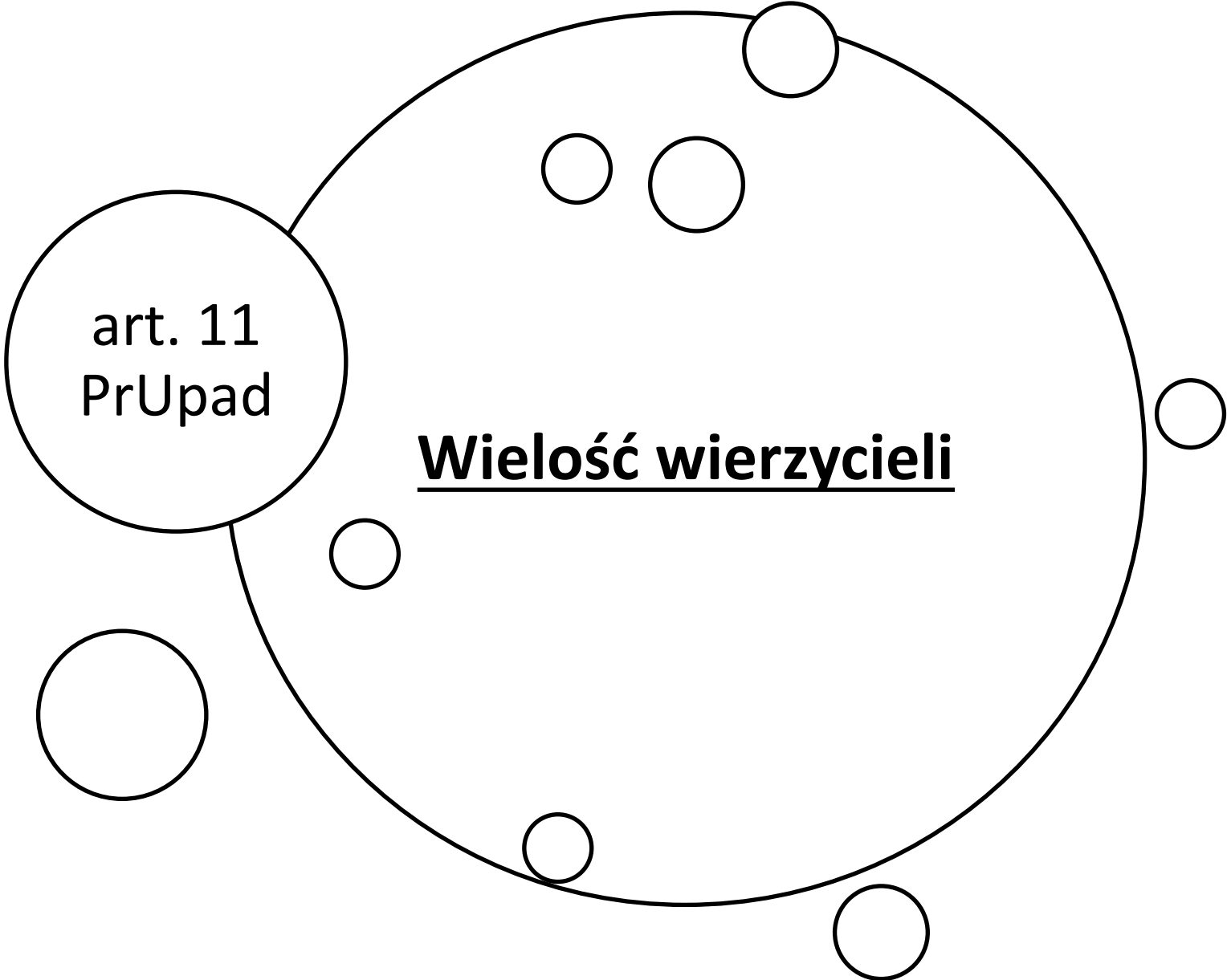

Wierzyciel może złożyć wniosek o ogłoszenie upadłości osoby fizycznej, która faktycznie prowadziła działalność gospodarczą, nawet wówczas gdy nie dopełniła obowiązku jej zgłoszenia we właściwym rejestrze, **jeżeli od dnia zaprzestania prowadzenia działalności nie upłynął rok.**

Postępowanie toczy się według przepisów o upadłości konsumenckiej

Podstawy ogłoszenia upadłości

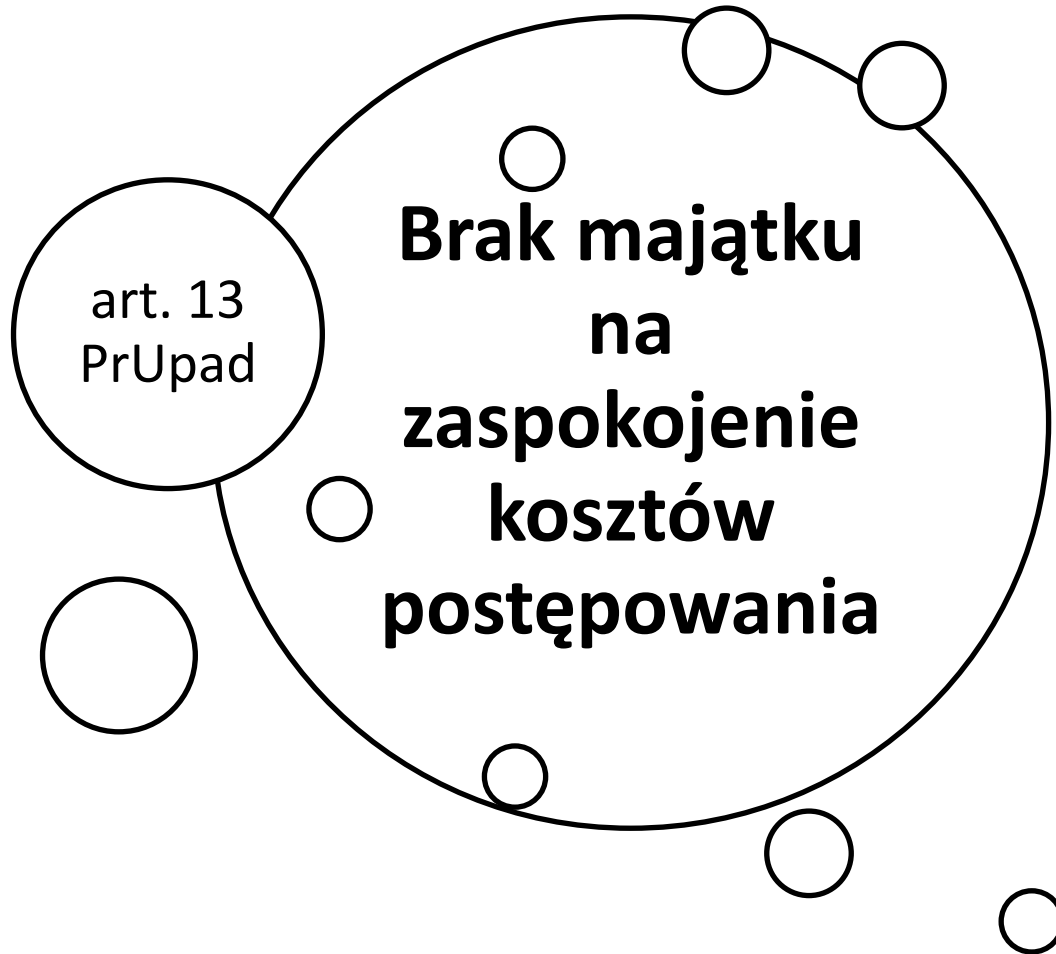

art. 11
PrUpad

Wielość wierzycieli

Sąd oddali wniosek o ogłoszenie upadłości, jeżeli majątek niewypłacalnego dłużnika nie wystarcza na zaspokojenie kosztów postępowania lub wystarcza jedynie na zaspokojenie tych kosztów.

Sąd może oddalić wniosek o ogłoszenie upadłości w razie stwierdzenia, że majątek dłużnika jest obciążony hipoteką, zastawem, zastawem rejestrowym, zastawem skarbowym lub hipoteką morską w takim stopniu, że pozostały jego majątek nie wystarcza na zaspokojenie kosztów postępowania.

art. 20
PrUpad

**Uprawnienie do
złożenia wniosku o
ogłoszenie upadłości**

Wniosek o
ogłoszenie
upadłości
może zgłosić

dłużnik

każdy z jego
wierzycieli
osobistych

Odmienna regulacja dotyczy:

- upadłości osób fizycznych nieprowadzących działalności gospodarczej (art. 4912 ust. 3 PrUpad),
- upadłości wobec zmarłych osób fizycznych (art. 418 PrUpad),
- upadłości banków oraz spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych (art. 426 ust. 2 oraz art. 441a ust. 1 PrUpad),
- upadłości zakładu ubezpieczeń lub zakładu reasekuracji (art. 471 ust. 1 PrUpad).

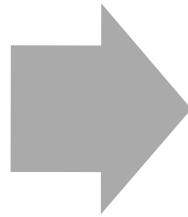
Zgodnie z art. 12a PrUpad sąd **oddali wniosek o ogłoszenie upadłości złożony przez wierzyciela**, jeżeli dłużnik wykaze, że wierzytelność ma w całości charakter sporny, a spór zaistniał między stronami przed złożeniem wniosku o ogłoszenie upadłości. W takiej sytuacji podstawą oddalenia wniosku jest brak uprawnienia wierzyciela do złożenia wniosku o ogłoszenie upadłości.

Wniosek mogą zgłosić również:

- w stosunku do spółki jawnej, spółki partnerskiej, spółki komandytowej oraz spółki komandytowo-akcyjnej - każdy ze wspólników odpowiadających bez ograniczenia za zobowiązania spółki;
- w stosunku do osób prawnych oraz jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej, którym odrębna ustawa przyznaje zdolność prawną - każdy, kto na podstawie ustawy, umowy spółki lub statutu ma prawo do prowadzenia spraw dłużnika i do jego reprezentowania, samodzielnie lub łącznie z innymi osobami;
- w stosunku do przedsiębiorstwa państwowego - także organ założycielski;
- w stosunku do jednoosobowej spółki Skarbu Państwa - także pełnomocnik Rządu, państwowa osoba prawna, organ lub inna jednostka uprawniona do wykonywania praw z akcji lub udziałów należących do Skarbu Państwa;
- w stosunku do osoby prawnej, spółki jawnej, spółki partnerskiej oraz spółki komandytowej i komandytowo-akcyjnej, będących w stanie likwidacji - każdy z likwidatorów;
- w stosunku do osoby prawnej wpisanej do Krajowego Rejestru Sądowego - kurator ustanowiony na podstawie art. 42 § 1 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. - Kodeks cywilny;
- w stosunku do dłużnika, któremu została udzielona pomoc publiczna o wartości przekraczającej 100 000 euro - organ udzielający pomocy;
- w stosunku do dłużnika, wobec którego prowadzona jest egzekucja przez zarząd przymusowy albo przez sprzedaż przedsiębiorstwa, na podstawie Kodeksu postępowania cywilnego - zarządca ustanowiony w tym postępowaniu.

Obowiązek zgłaszania wniosku o ogłoszenie upadłości

Dłużnik jest obowiązany, nie później niż **w terminie trzydziestu dni od dnia, w którym wystąpiła podstawa do ogłoszenia upadłości**, zgłosić w sądzie wniosek o ogłoszenie upadłości

Jeżeli dłużnikiem jest osoba prawna albo inna jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej, której odrębna ustawa przyznaje zdolność prawną, obowiązek złożenia wniosku, **spoczywa na każdym, kto na podstawie ustawy, umowy spółki lub statutu ma prawo do prowadzenia spraw dłużnika i do jego reprezentowania, samodzielnie lub łącznie z innymi osobami.**

Osoby te ponoszą **odpowiedzialność za szkodę wyrządzoną wskutek niezłożenia wniosku w terminie**, chyba że nie ponoszą winy. Osoby te mogą uwolnić się od odpowiedzialności, w szczególności jeżeli wykazą, że w terminie określonym w art. 20 ust. 1 lub 2a p.u. otwarto postępowanie restrukturyzacyjne albo zatwierdzono układ w postępowaniu o zatwierdzenie układu.

Postępowanie w przedmiocie ogłoszenia upadłości

Właściwość sądu

Skład sądu w właściwym postępowaniu
upadłościowym – art. 150 PrUpad

Właściwość rzeczowa:
Sąd upadłościowy
art. 18 PrUpad

Wyodrębnienie o charakterze
funkcyjnym i kompetencyjnym

Sprawy o ogłoszenie upadłości
rozpoznaje sąd upadłościowy w
składzie trzech sędziów
zawodowych. Sądem
upadłościowym jest sąd
rejonowy - sąd gospodarczy

Właściwość miejscowa art. 19 PrUpad

Sprawy o ogłoszenie upadłości rozpoznaje sąd właściwy dla głównego ośrodka podstawowej działalności dłużnika.

Głównym ośrodkiem podstawowej działalności jest miejsce, w którym dłużnik regularnie zarządza swoją działalnością o charakterze ekonomicznym i które jako takie jest rozpoznawalne dla osób trzecich.

Jeżeli dłużnik nie ma w Rzeczypospolitej Polskiej głównego ośrodka podstawowej działalności, właściwy jest sąd miejsca zwykłego pobytu albo siedziby dłużnika, a jeżeli dłużnik nie ma w Rzeczypospolitej Polskiej miejsca zwykłego pobytu albo siedziby, właściwy jest sąd, w którego obszarze znajduje się majątek dłużnika

Legitymacja do złożenia wniosku o ogłoszenie upadłości

Legitymacja do złożenia wniosku o ogłoszenie upadłości
art. 20 PrUpad, art. 491² ust. 3 PrUpad

Dłużnik

Wierzyciel

Wniosek mogą zgłosić również:

1) w stosunku do spółki jawnej, spółki partnerskiej, spółki komandytowej oraz spółki komandytowo-akcyjnej - każdy ze wspólników odpowiadających bez ograniczenia za zobowiązania spółki;

2) w stosunku do osób prawnych oraz jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej, którym odrębna ustawa przyznaje zdolność prawną - każdy, kto na podstawie ustawy, umowy spółki lub statutu ma prawo do prowadzenia spraw dłużnika i do jego reprezentowania, samodzielnie lub łącznie z innymi osobami;

3) w stosunku do przedsiębiorstwa państwowego - także organ założycielski;

4) w stosunku do jednoosobowej spółki Skarbu Państwa - także pełnomocnik Rządu, państwowa osoba prawna, organ lub inna jednostka uprawniona do wykonywania praw z akcji lub udziałów należących do Skarbu Państwa;

5) w stosunku do osoby prawnej, spółki jawnej, spółki partnerskiej oraz spółki komandytowej i komandytowo-akcyjnej, będących w stanie likwidacji - każdy z likwidatorów;

6) w stosunku do osoby prawnej wpisanej do Krajowego Rejestru Sądowego - kurator ustanowiony na podstawie art. 26 ust. 1 ustawy z dnia 20 sierpnia 1997 r. o Krajowym Rejestrze Sądowym (Dz.U. z 2017 r. poz. 700, 1089 i 1133);

7) w stosunku do dłużnika, któremu została udzielona pomoc publiczna o wartości przekraczającej 100 000 euro - organ udzielający pomocy;

8) w stosunku do dłużnika, wobec którego prowadzona jest egzekucja przez zarząd przymusowy albo przez sprzedaż przedsiębiorstwa, na podstawie Kodeksu postępowania cywilnego - zarządca ustanowiony w tym postępowaniu

art. 426 ust. 2 PrUpad

Wniosek o ogłoszenie
upadłości banku
może zgłosić
wyłącznie Komisja
Nadzoru
Finansowego albo
Bankowy Fundusz
Gwarancyjny

art. 441a ust. 1 PrUpad

Wniosek o ogłoszenie
upadłości spółdzielczej
kasy oszczędnościowo-
kredytowej może
zgłosić wyłącznie
Komisja Nadzoru
Finansowego albo
Bankowy Fundusz
Gwarancyjny

art. 471 ust. 1
PrUpad

Wniosek o
ogłoszenie upadłości
zakładu ubezpieczeń
lub zakładu
reasekuracji może
zgłosić tylko dłużnik
lub Komisja Nadzoru
Finansowego

Wniosek o ogłoszenie upadłości

Wniosek o
ogłoszenie
upadłości

Pismo
procesowe –
art. 126 KPC

Art. 22 ust. 1 pkt. 1 PrUpad
Wniosek o ogłoszenie upadłości
powinien zawierać:

- imię i nazwisko dłużnika
albo jego nazwę

- numer PESEL albo numer w Krajowym Rejestrze Sądowym, a w przypadku ich braku - inne dane umożliwiające jego jednoznaczną identyfikację,

- miejsce zamieszkania albo siedzibę, adres,

- jeżeli dłużnikiem jest spółka osobowa, osoba prawna albo inna jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej, której odrębna ustawa przyznaje zdolność prawną - imiona i nazwiska reprezentantów w tym likwidatorów, jeżeli są ustanowieni, a ponadto w przypadku spółki osobowej - imiona i nazwiska oraz miejsce zamieszkania współników odpowiadających za zobowiązania spółki bez ograniczenia całym swoim majątkiem;

- wskazanie miejsca, w którym znajduje się główny ośrodek podstawowej działalności dłużnika;

- wskazanie okoliczności, które uzasadniają wniosek i ich uprawdopodobnienie;

- informację, czy dłużnik jest uczestnikiem podlegającego prawu polskiemu lub prawu innego państwa członkowskiego systemu płatności lub systemu rozrachunku papierów wartościowych w rozumieniu ustawy z dnia 24 sierpnia 2001 r. o ostateczności rozrachunku w systemach płatności i systemach rozrachunku papierów wartościowych oraz zasadach nadzoru nad tymi lub niebędącym uczestnikami podmiotem prowadzącym system interoperacyjny w rozumieniu tej ustawy;

- informację, czy dłużnik jest spółką publiczną w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych

Jeżeli wniosek o ogłoszenie upadłości zgłasza dłużnik, do wniosku powinien dołączyć:

2) bilans sporządzony przez dłużnika dla celów postępowania, na dzień przypadający w okresie trzydziestu dni przed dniem złożenia wniosku;

1) aktualny wykaz majątku z szacunkową wyceną jego składników;

3) spis wierzycieli z podaniem ich adresów i wysokości wierzytelności każdego z nich oraz terminów zapłaty, a także listę zabezpieczeń dokonanych przez wierzycieli na jego majątku wraz z datami ich ustanowienia;

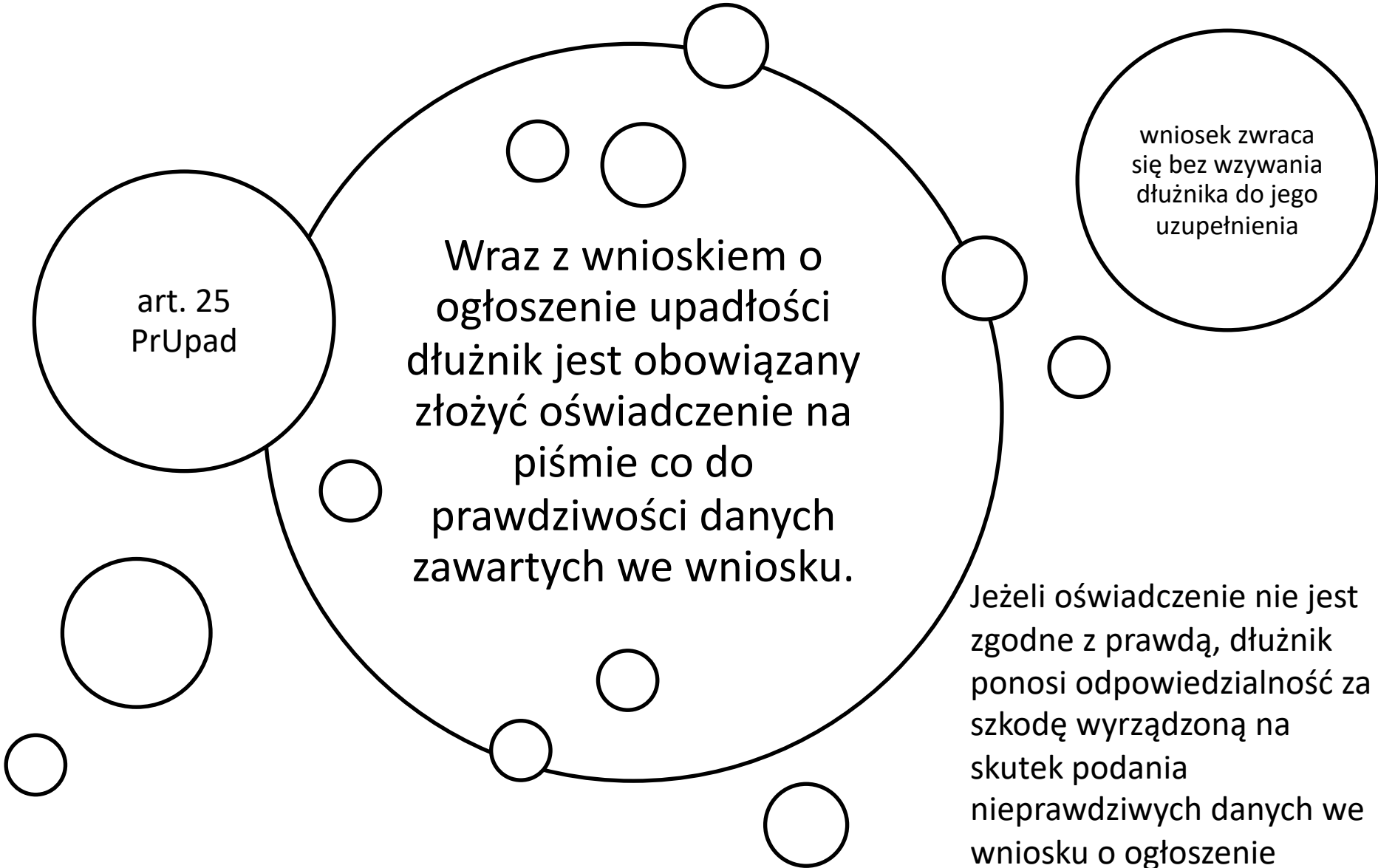

4) oświadczenie o spłatach wierzytelności lub innych długów dokonanych w terminie sześciu miesięcy przed dniem złożenia wniosku;

5) spis podmiotów zobowiązanych majątkowo wobec dłużnika wraz z adresami, z określeniem wierzytelności, daty ich powstania i terminów zapłaty;

6) wykaz tytułów egzekucyjnych oraz tytułów wykonawczych przeciwko dłużnikowi;

7) informację o postępowaniach dotyczących ustanowienia na majątku dłużnika hipotek, zastawów, zastawów rejestrowych, zastawów skarbowych i hipotek morskich oraz innych obciążeń podlegających wpisowi w księdze wieczystej lub w rejestrach, jak również o prowadzonych innych postępowaniach sądowych, administracyjnych, sądownoadministracyjnych oraz przed sądami polubownymi dotyczących majątku dłużnika;

8) informację o miejscu zamieszkania reprezentantów spółki lub osoby prawnej i likwidatorów, jeżeli są ustanowieni.

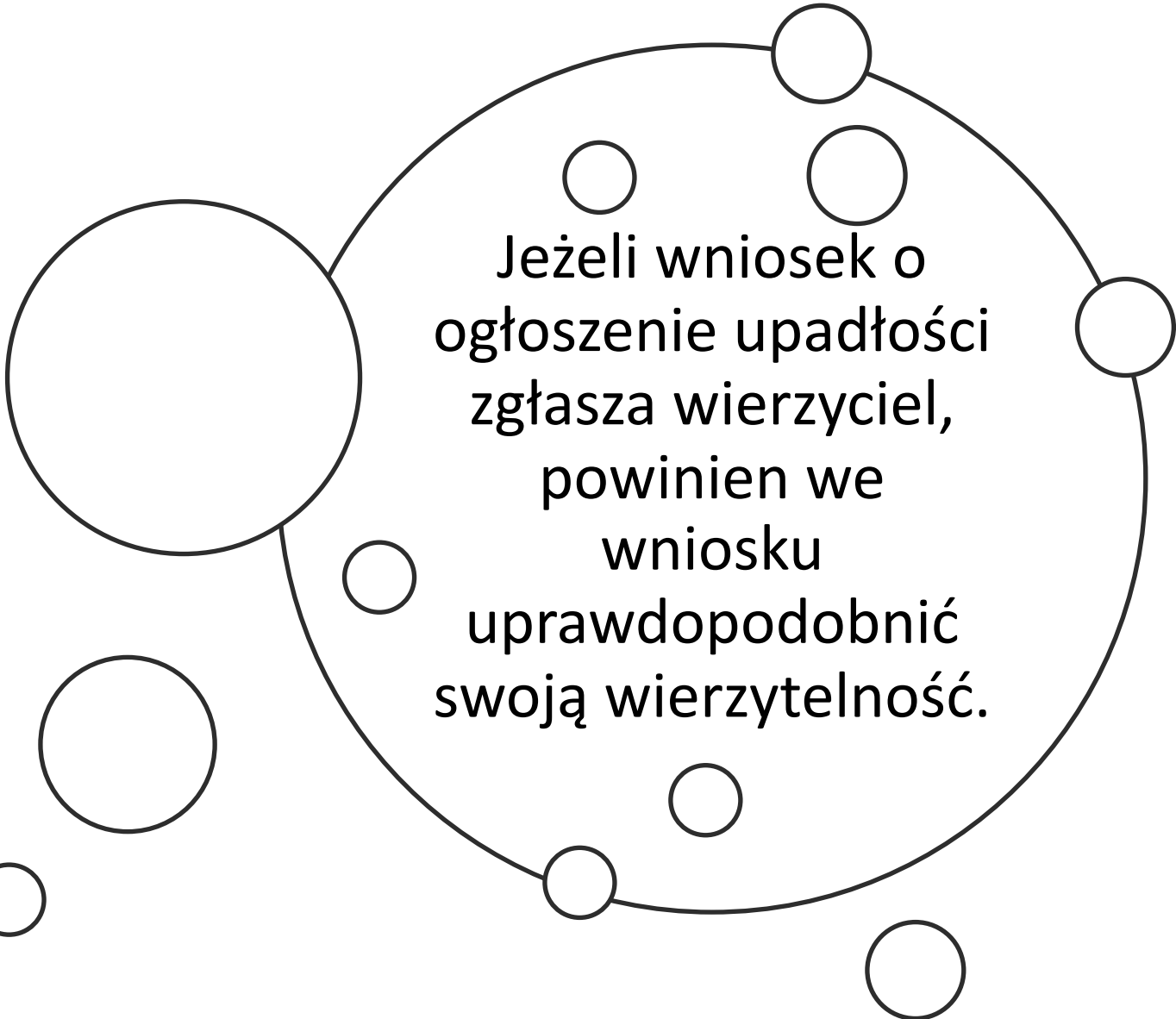

art. 25
PrUpad

Wraz z wnioskiem o ogłoszenie upadłości dłużnik jest obowiązany złożyć oświadczenie na piśmie co do prawdziwości danych zawartych we wniosku.

wniosek zwraca się bez wzywania dłużnika do jego uzupełnienia

Jeżeli oświadczenie nie jest zgodne z prawdą, dłużnik ponosi odpowiedzialność za szkodę wyrządzoną na skutek podania nieprawdziwych danych we wniosku o ogłoszenie upadłości.

Jeżeli wniosek o
ogłoszenie upadłości
zgłasza wierzyciel,
powinien we
wniosku
uprawdopodobnić
swoją wierzytelność.

art. 24
PrUpad

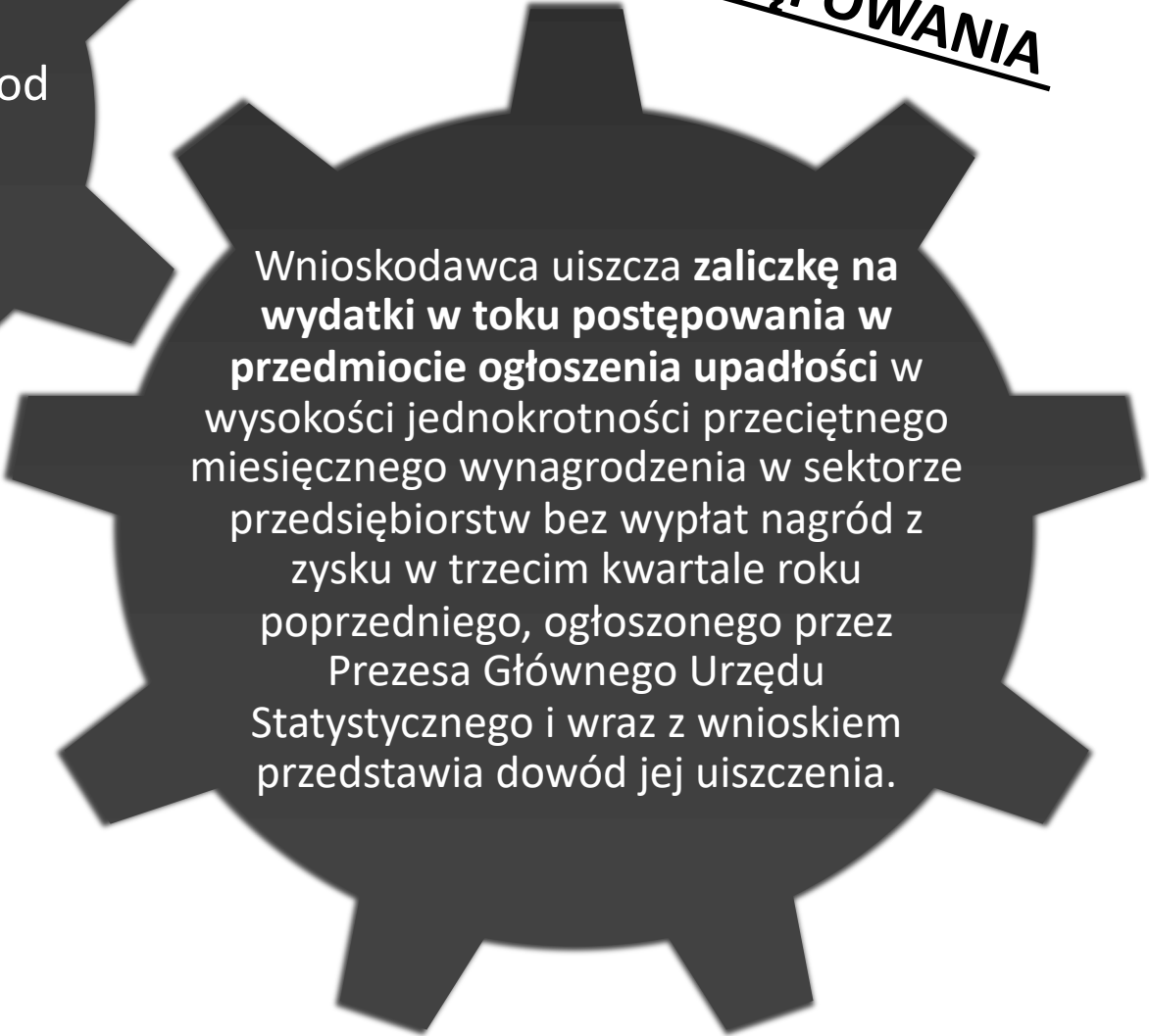

ZALICZKA NA KOSZTY POSTĘPOWANIA

Wezwanie do uiszczenia zaliczki pod rygorem zwrotu wniosku

Wnioskodawca uiszcza zaliczkę na wydatki w toku postępowania w przedmiocie ogłoszenia upadłości w wysokości jednokrotności przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw bez wypłat nagród z zysku w trzecim kwartale roku poprzedniego, ogłoszonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego i wraz z wnioskiem przedstawia dowód jej uiszczenia.

Do wniosku o
ogłoszenie upadłości
załącza się jeden
dodatkowy odpis
wraz z odpisami
załączników

art. 24a
PrUpad

Przebieg postępowania w przedmiocie ogłoszenia upadłości

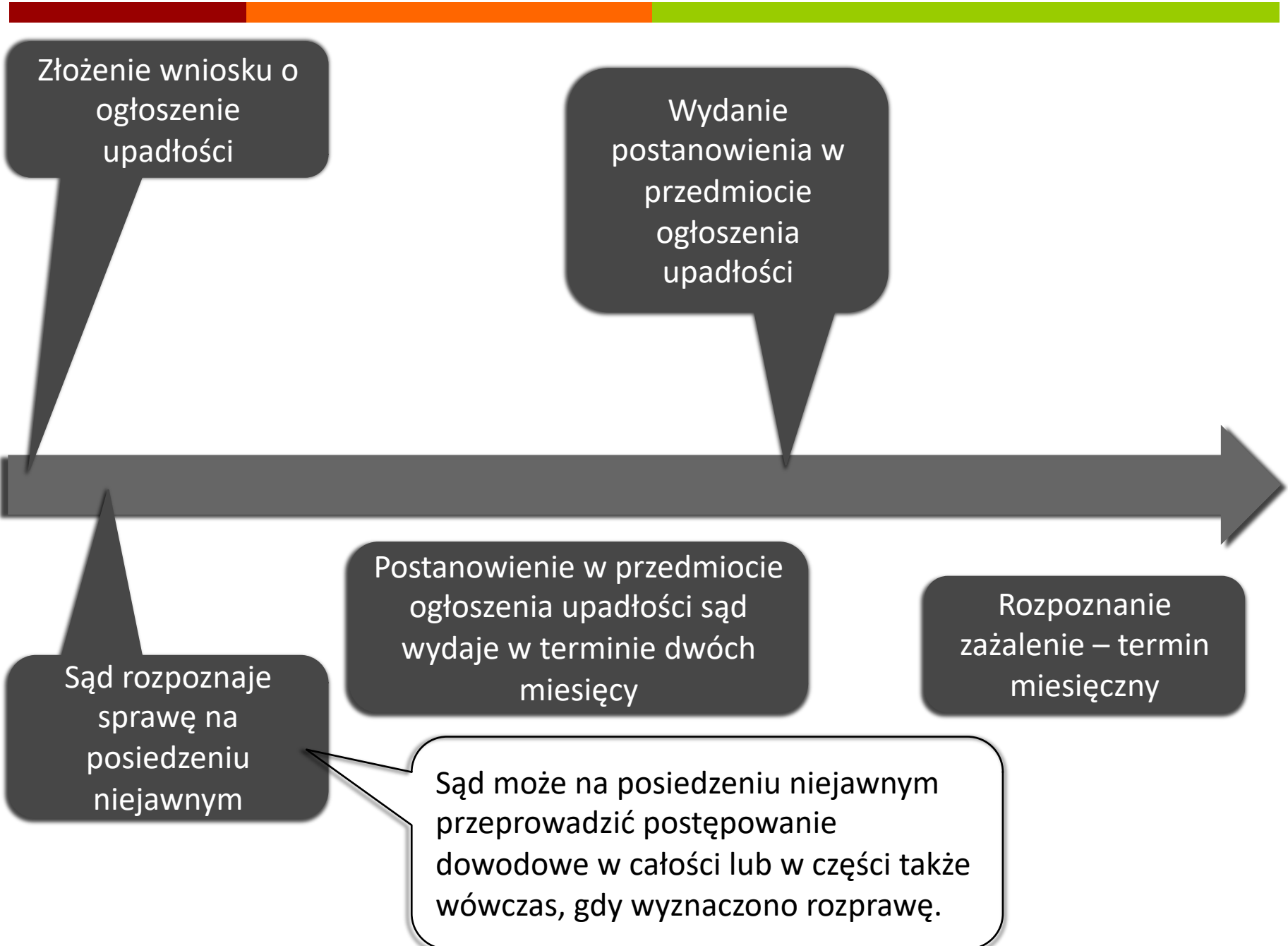

Uczestnicy postępowania

Uczestnikiem postępowania o ogłoszenie upadłości jest każdy, kto złożył wniosek o ogłoszenie upadłości, oraz dłużnik

Jeżeli dłużnik nie ma zdolności procesowej i nie działa za niego przedstawiciel ustawowy, a także gdy w składzie organów dłużnika będącego osobą prawną lub jednostką organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej, której odrębna ustawa przyznaje zdolność prawną, zachodzą braki uniemożliwiające ich działanie, sąd upadłościowy ustanawia dla niego kuratora.

Złożenie wniosku o ogłoszenie upadłości

The diagram features a horizontal timeline arrow pointing to the right, divided into three colored segments: dark red, orange, and light green. Five callout boxes are connected to the timeline. The first box is above the red segment, the second is above the orange segment, and the third is above the green segment. The fourth and fifth boxes are below the timeline, with the fifth box pointing to the fourth box.

Wydanie postanowienia w przedmiocie ogłoszenia upadłości

Sąd rozpoznaje sprawę na posiedzeniu niejawnym

Postanowienie w przedmiocie ogłoszenia upadłości sąd wydaje w terminie dwóch miesięcy

Rozpoznanie zażalenie – termin miesięczny

Sąd może na posiedzeniu niejawnym przeprowadzić postępowanie dowodowe w całości lub w części także wówczas, gdy wyznaczono rozprawę.

Jeżeli na skutek braku lub wskazania nieprawidłowego adresu dłużnika lub niewykonania innych zarządzeń nie można nadać sprawie dalszego biegu, wniosek o ogłoszenie upadłości zwraca się.

Wniosek o ogłoszenie upadłości nieodpowiadający wymogom określonym w ustawie lub nienależycie opłacony zwraca się bez wezwania o uzupełnienie lub opłacenie wniosku, jeżeli został on zgłoszony przez wnioskodawcę reprezentowanego przez adwokata lub radcę prawnego.

**Cofnięcie wniosku o
ogłoszenie upadłości**

Art. 29a PrUpad

Sąd może uznać cofnięcie wniosku o ogłoszenie upadłości za niedopuszczalne, jeżeli prowadziłoby to do pokrzywdzenia wierzycieli.

Wykonanie przez dłużnika zobowiązań wobec wnioskodawcy po złożeniu wniosku o ogłoszenie upadłości nie ma wpływu na dalszy bieg postępowania

Przesłuchanie
dłużnika

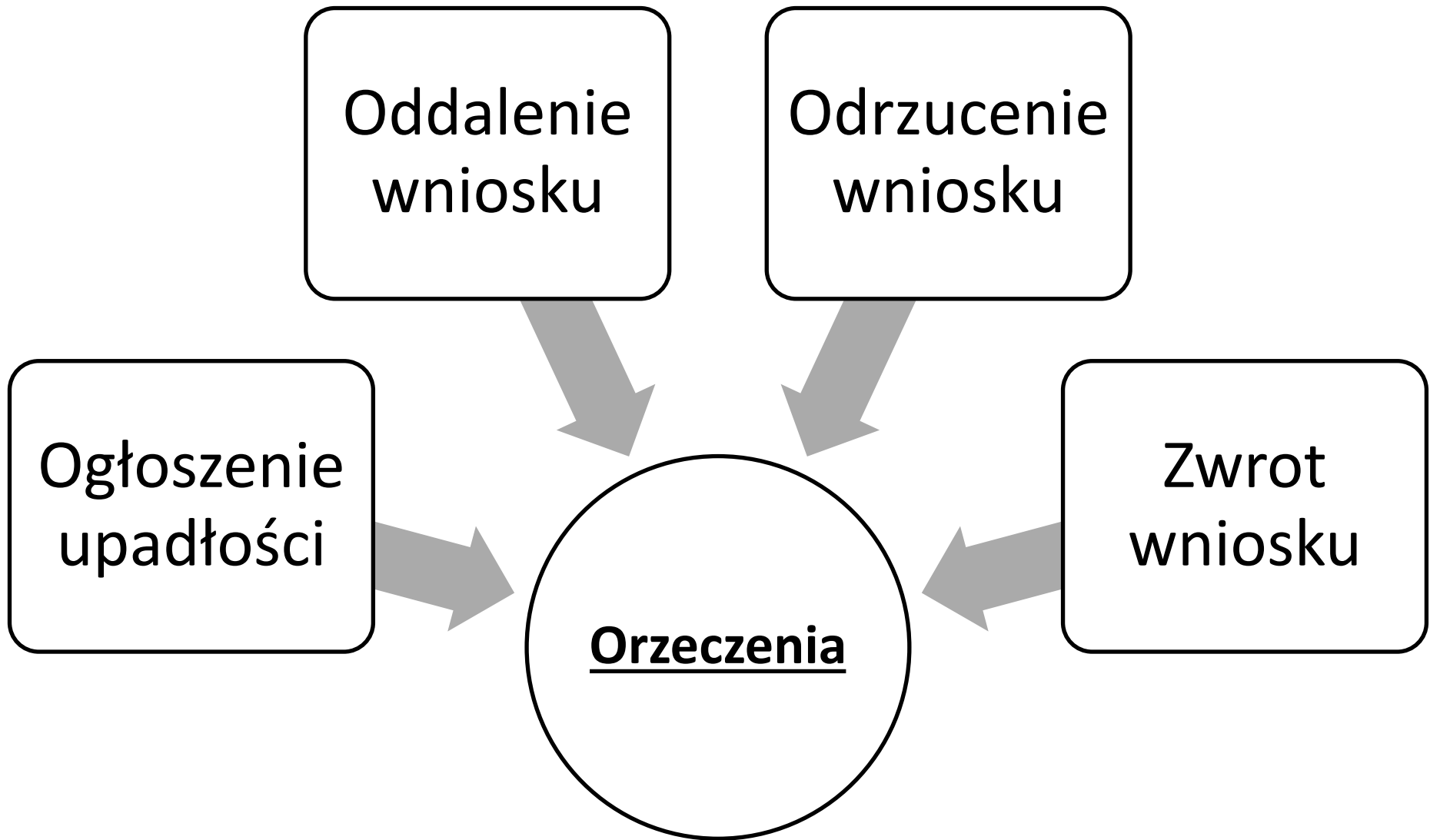

Dowód z
opinie
biegłego -
ograniczenie

Postępowanie
dowodowe

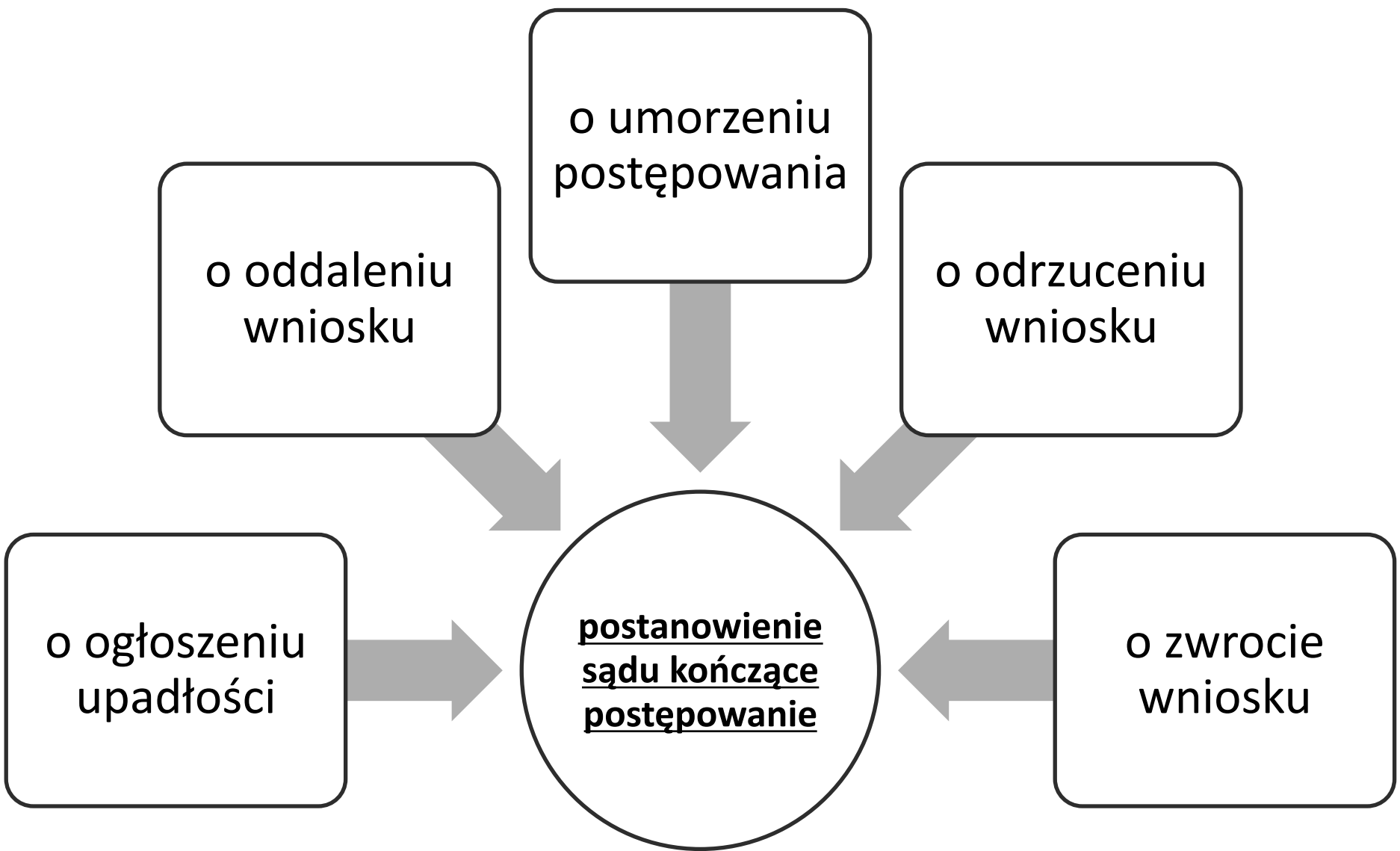

art. 33
PrUpad

Zażalenie

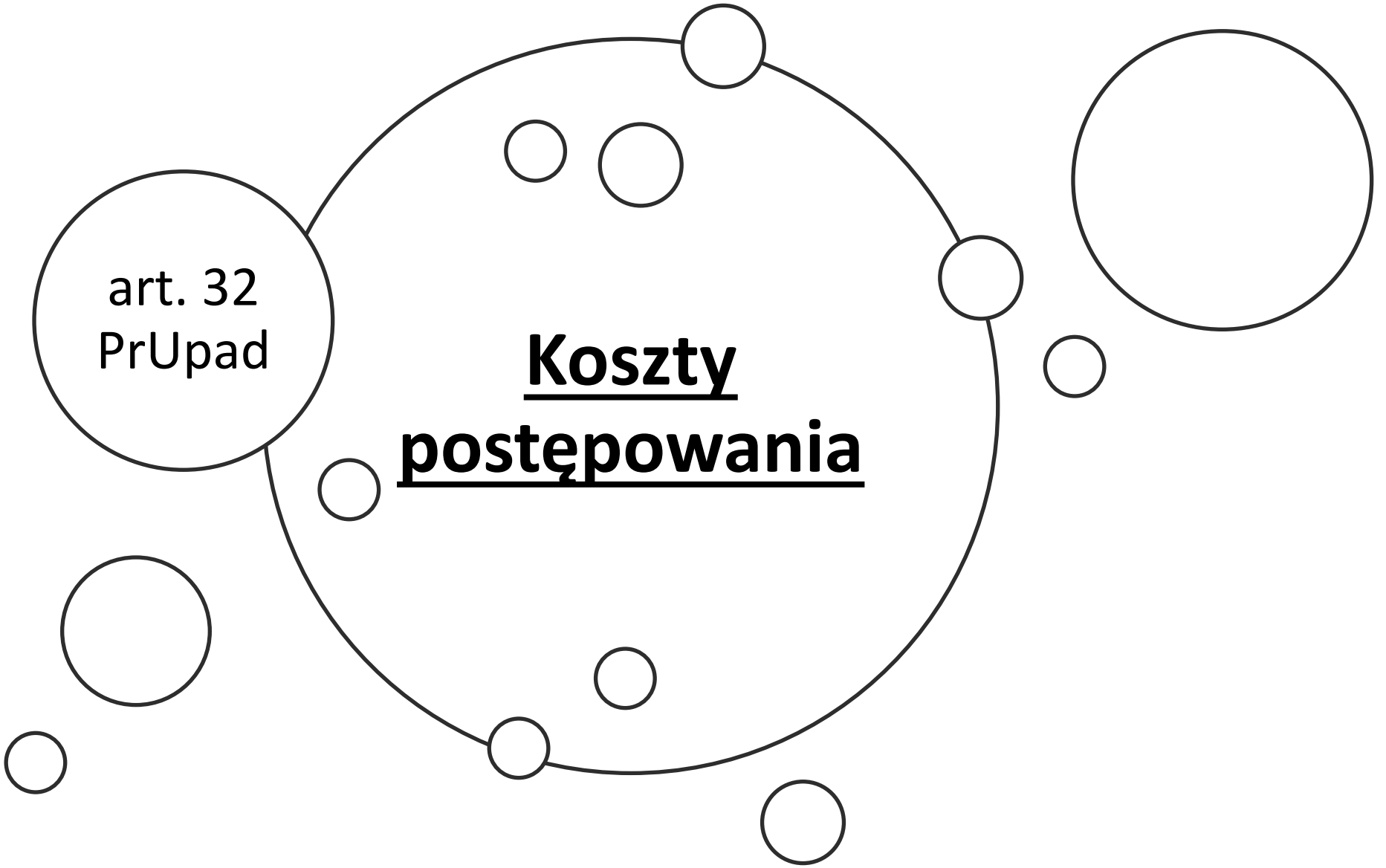
Środki zaskarżenia
w postępowaniu
w przedmiocie
ogłoszenia
upadłości

art. 32
PrUpad

Koszty
postępowania

W przypadku złożenia przez wierzyciela wniosku w złej wierze, sąd, oddalając wniosek o ogłoszenie upadłości, **obciąży wierzyciela kosztami postępowania i może nakazać wierzycielowi złożenie publicznego oświadczenia odpowiedniej treści i w odpowiedniej formie.**

W przypadku oddalenia wniosku wierzyciela o ogłoszenie upadłości złożonego w złej wierze, dłużnikowi, a także osobie trzeciej przysługuje przeciwko wierzycielowi **roszczenie o naprawienie szkody.**

Postępowanie zabezpieczające na etapie poprzedzającym ogłoszenie upadłości ↗

**Funkcja
postępowania
zabezpieczającego**

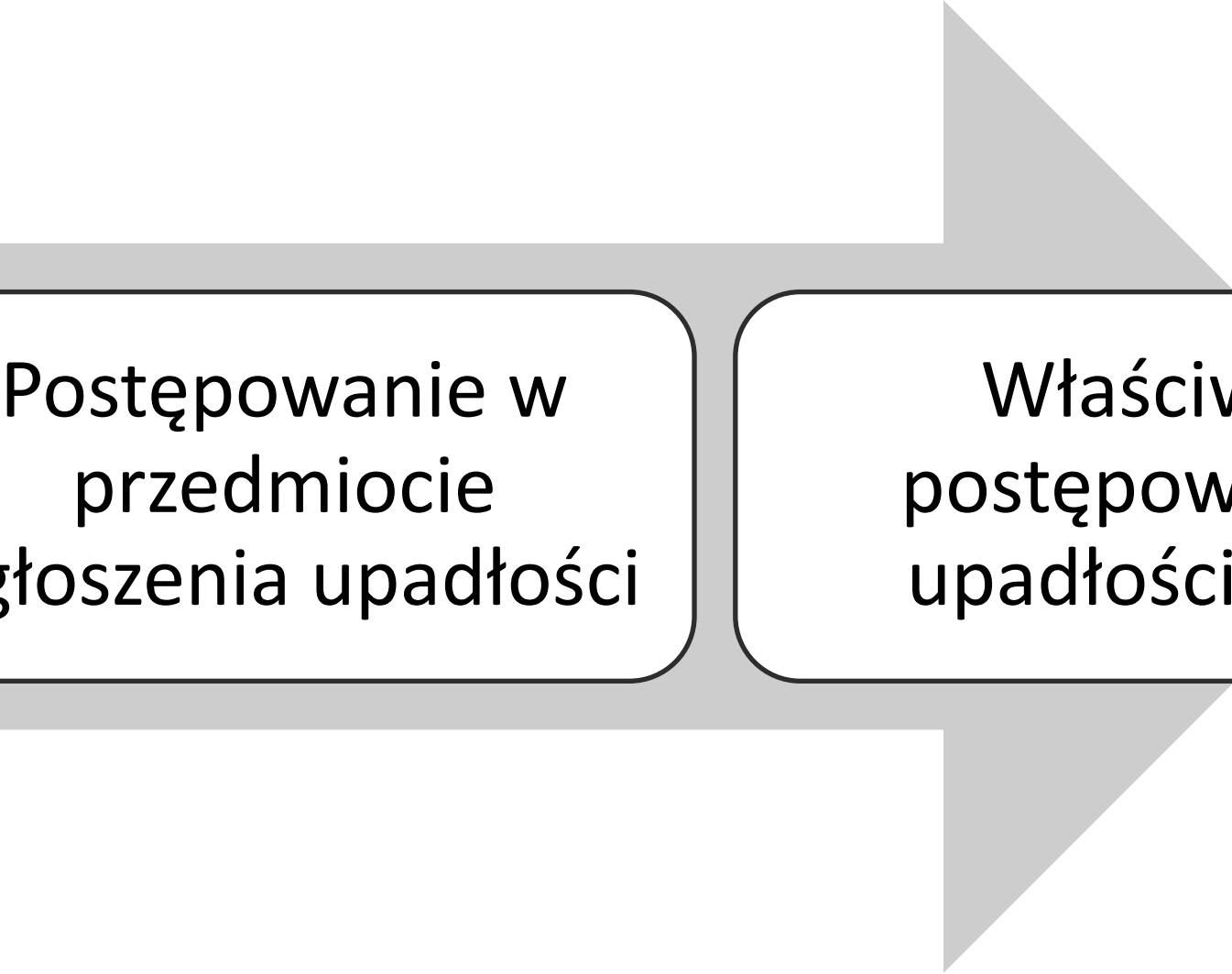

Udzielenie
tymczasowej
ochrony prawnej

zapewnienie
wierzycielom
zaspokojenia w
drodze zachowania
integralności majątku
dłużnika w interesie
wszystkich wierzycieli
uczestniczących w
postępowaniu
upadłościowym

Celem postępowania zabezpieczającego prowadzonego w ramach postępowania w przedmiocie ogłoszenia upadłości jest zapewnienie efektywności właściwego postępowania upadłościowego

Postępowanie w
przedmiocie
ogłoszenia upadłości

Właściwe
postępowanie
upadłościowe

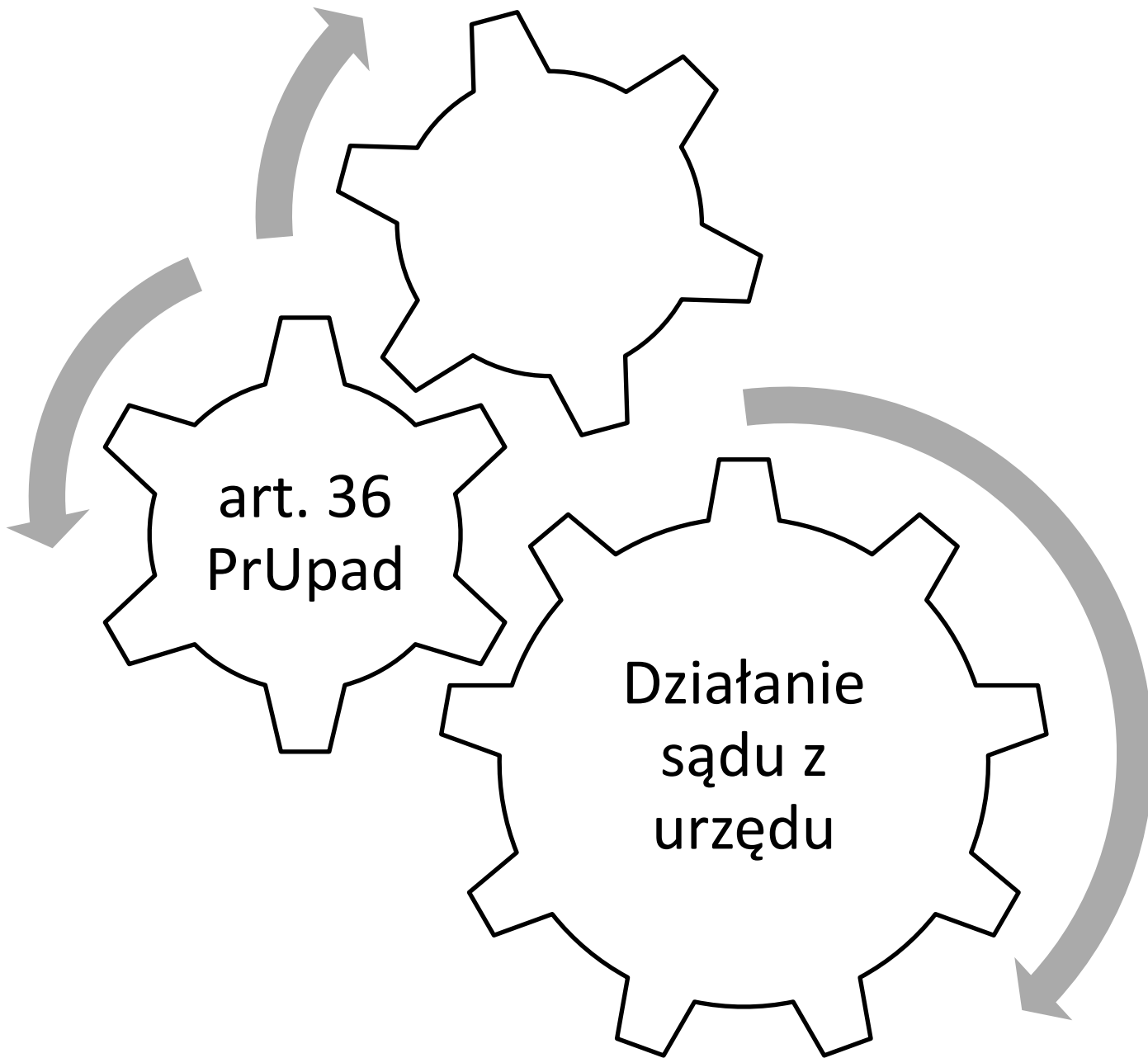

art. 36 PrUpad:

Po złożeniu wniosku o ogłoszenie upadłości sąd na wniosek albo z urzędu może dokonać zabezpieczenia majątku dłużnika. W przedmiocie zabezpieczenia sąd orzeka niezwłocznie

zabezpieczenie
na wniosek

zabezpieczenie
z urzędu

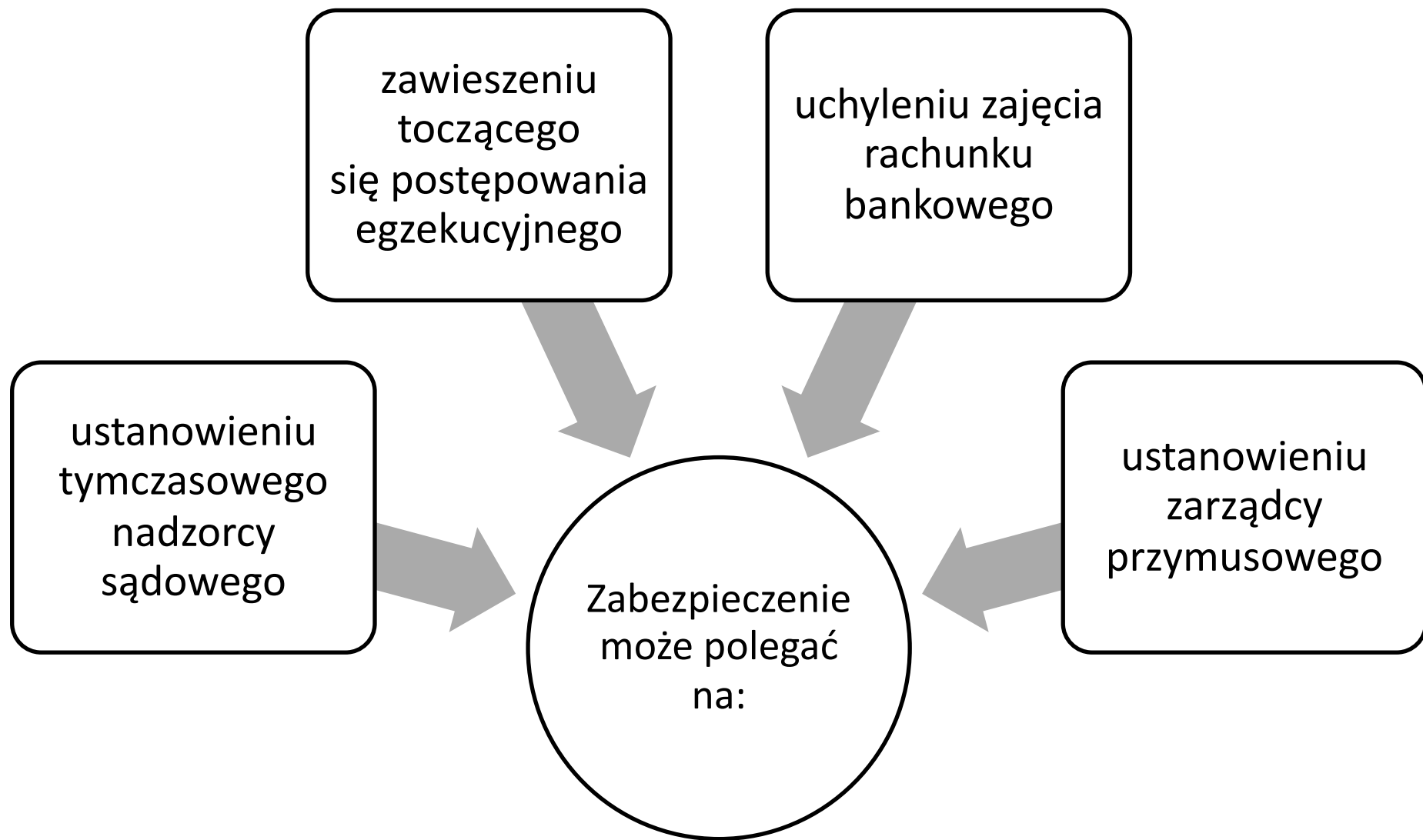

art. 36
PrUpad

Nakaz
niezwłocznego
zabezpieczenia
majątku dłużnika

Bez względu na sposób wszczęcia postępowania w przedmiocie zabezpieczenia majątku dłużnika (z urzędu czy "na wniosek") sąd w kwestii tej orzeka niezwłocznie, co oznacza, że powinien wydać stosowne postanowienie "nie później niż w terminie tygodnia od dnia wpływu do sądu" wniosku o ogłoszenie upadłości (art. 737 KPC w zw. z art. 37 PrUp). Jest to bezwzględne wymaganie, służące ochronie wierzycieli przed utratą zaspokojenia w razie próby wykorzystania przez dłużnika instytucji upadłości do uchylenia się od wykonania w całości zobowiązań albo popełnienia innych nadużyć

Zabezpieczenie po ogłoszeniu
upadłości

UPADEK ZABEZPIECZENIA
art. 43 PrUpad

Po ogłoszeniu upadłości
zabezpieczenia w postaci
ustanowienia tymczasowego
nadzorcy sądowego albo
zarządu przymusowego
upadają z chwilą objęcia
majątku upadłego dłużnika w
zarząd przez syndyka.

Inne zabezpieczenia
zastosowane przez sąd po
złożeniu wniosku o ogłoszenie
upadłości upadają z dniem
ogłoszenia upadłości.

Podstawowy skutek ustanowienia
nadzory sądowego
art. 38a PrUpad

Dłużnik po ustanowieniu
tymczasowego nadzorca
sądowego jest uprawniony do
dokonywania czynności zwykłego
zarządu. Na dokonanie czynności
przekraczających zakres zwykłego
zarządu jest wymagana zgoda
tymczasowego nadzorca
sądowego pod rygorem
nieważności. Zgoda może zostać
udzielona również po dokonaniu
czynności w terminie trzydziestu
dni od jej dokonania.

Sąd może zobowiązać tymczasowego nadzorcę sądowego do złożenia w wyznaczonym terminie sprawozdania obejmującego w szczególności informacje na temat stanu finansowego dłużnika, rodzaju i wartości jego majątku oraz przewidywanych kosztów postępowania upadłościowego. Sprawozdanie składa się w postaci elektronicznej i zamieszcza w Rejestrze

(art. 38 ust. 3 PrUpad)

Zawieszenie
toczącego się
postępowania
egzekucyjnego
oraz uchylenia
zajęcia rachunku
bankowego

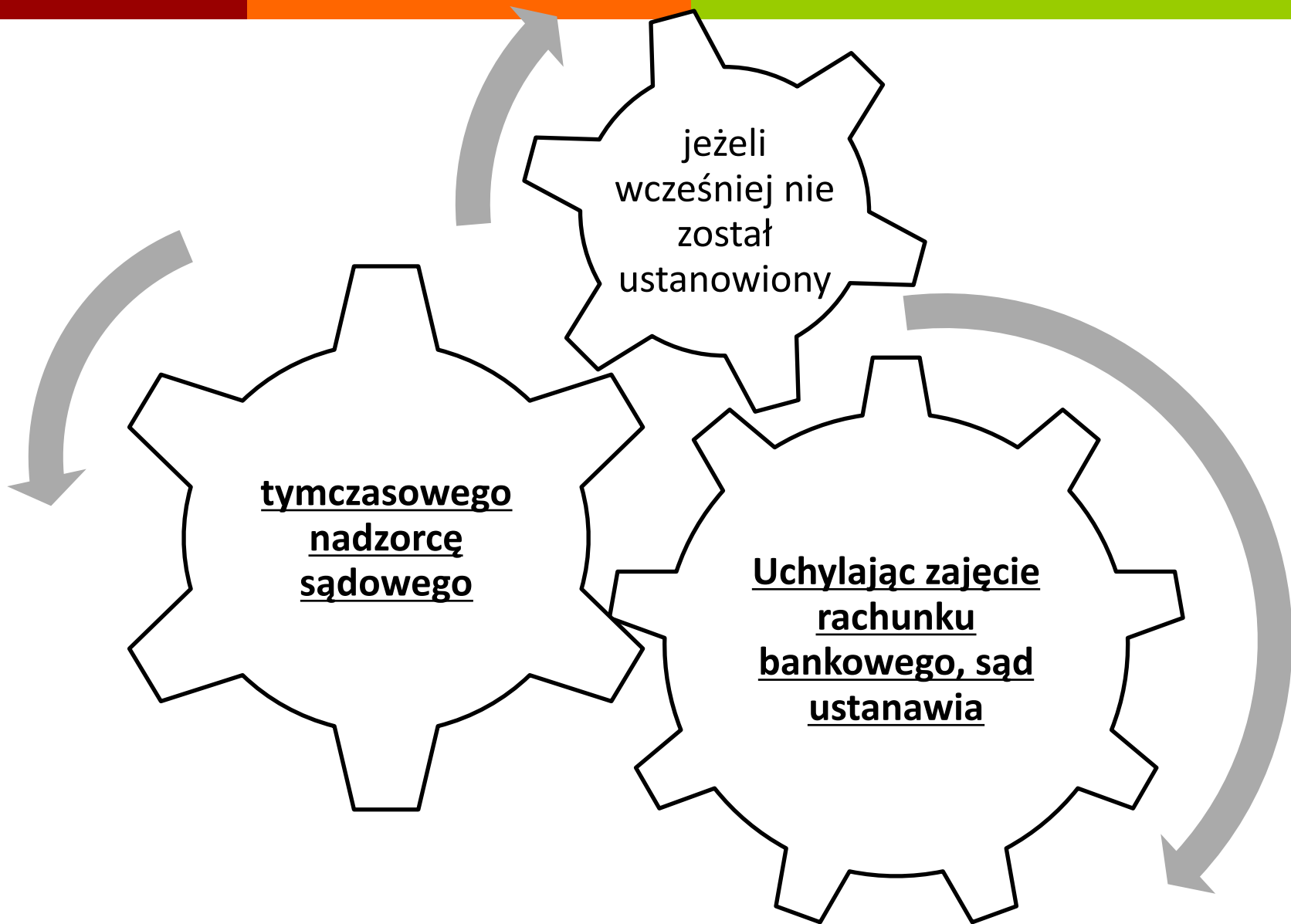

może żądać
wnioskodawca,
dłużnik lub
tymczasowy
nadzorca sądowy

jeżeli jest to
niezbędne do
osiągnięcia celów
postępowania
upadłościowego

jeżeli
wcześniej nie
został
ustanowiony

tymczasowego
nadzorcę
sądowego

Uchylając zajęcie
rachunku
bankowego, sąd
ustanawia

art. 40 PrUpad

Sąd może stosować inne sposoby zabezpieczenia, w tym także zabezpieczenie przez ustanowienie zarządu przymusowego nad majątkiem dłużnika, **jeżeli zachodzi obawa, że dłużnik będzie ukrywał swój majątek lub w inny sposób działał na szkodę wierzycieli, a także gdy dłużnik nie wykonuje poleceń tymczasowego nadzorca sądowego**

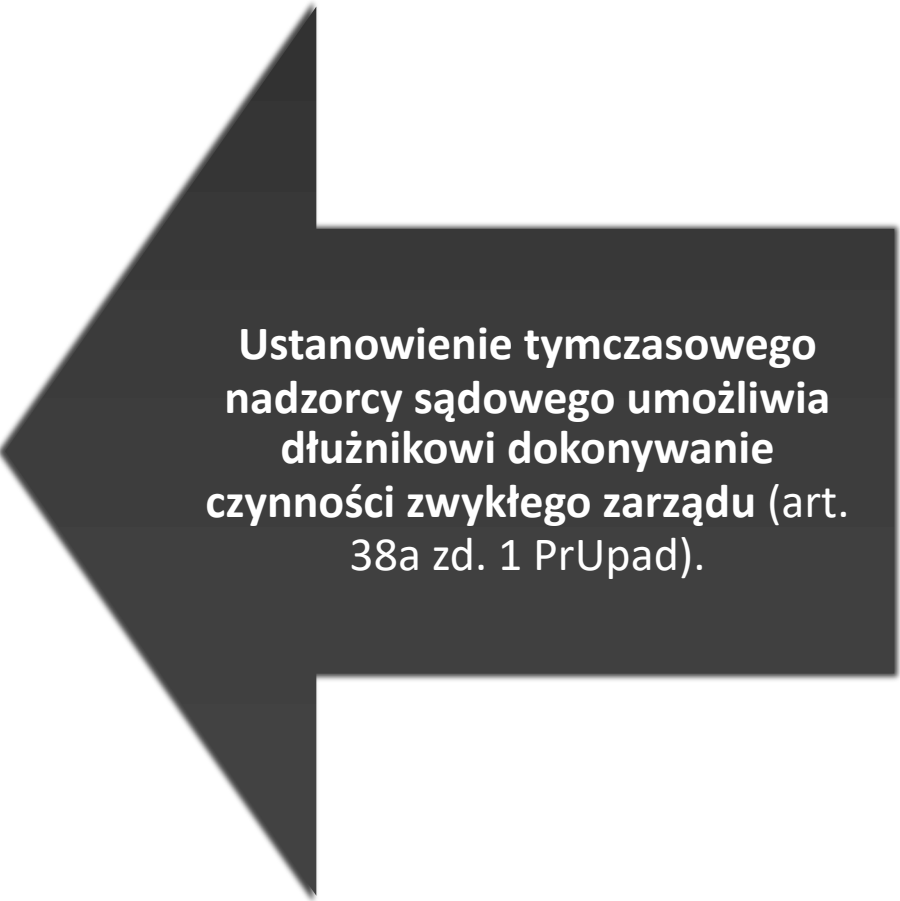

Tymczasowy nadzorca sądowy

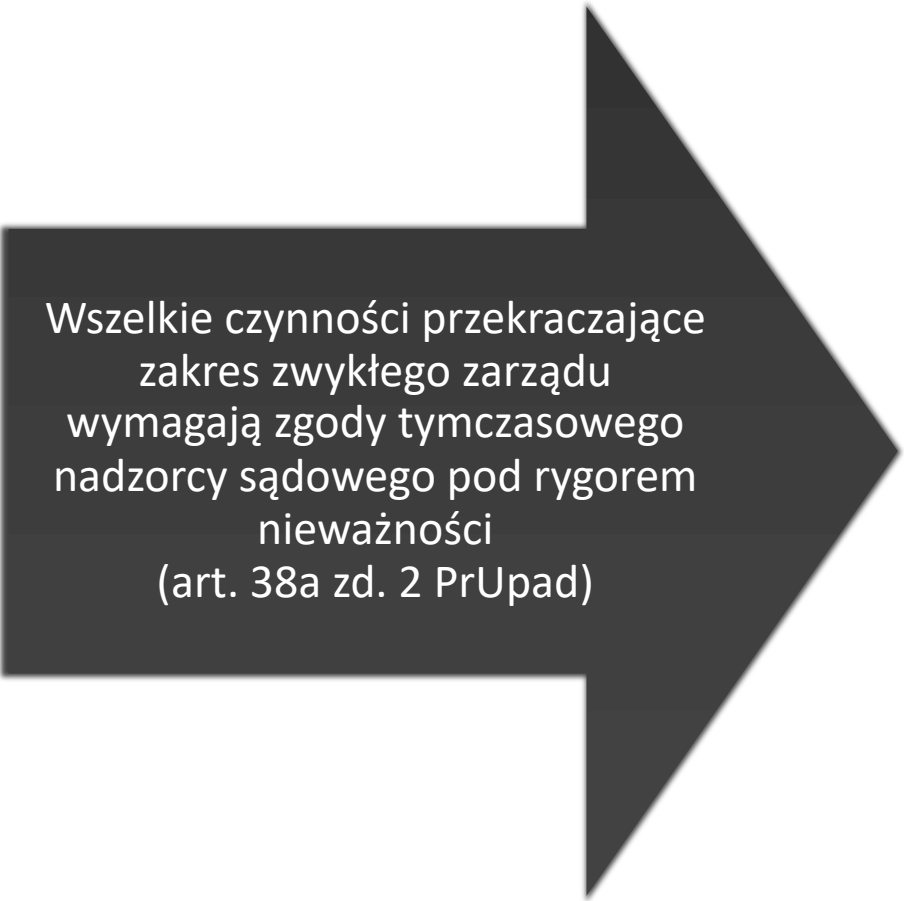

Zabezpieczenia polegającego na ustanowieniu tymczasowego nadzorca sądowego, z uwagi na wysokie koszty, należy korzystać w przypadkach, gdy nie można ustalić sytuacji majątkowej dłużnika. Nie wydaje się celowe korzystanie z tego sposobu zabezpieczenia, jeżeli majątek dłużnika nie wystarczy na pokrycie kosztów postępowania upadłościowego, gdyż w takim przypadku wniosek o ogłoszenie upadłości zostanie oddalony na podstawie przepisu art. 13 ust. 1 PrUpad. Natomiast jeśli z dokumentów wynika, że podejmowane przez dłużnika działania wskazują na pokrzywdzenie wierzycieli, zastosowanie zabezpieczenia poprzez ustanowienie zarządcy przymusowego byłoby celowe, aby przeciwdziałać niekorzystnym działaniom dłużnika

Ustanowienie tymczasowego nadzorca sądowego umożliwia dłużnikowi dokonywanie czynności zwykłego zarządu (art. 38a zd. 1 PrUpad).

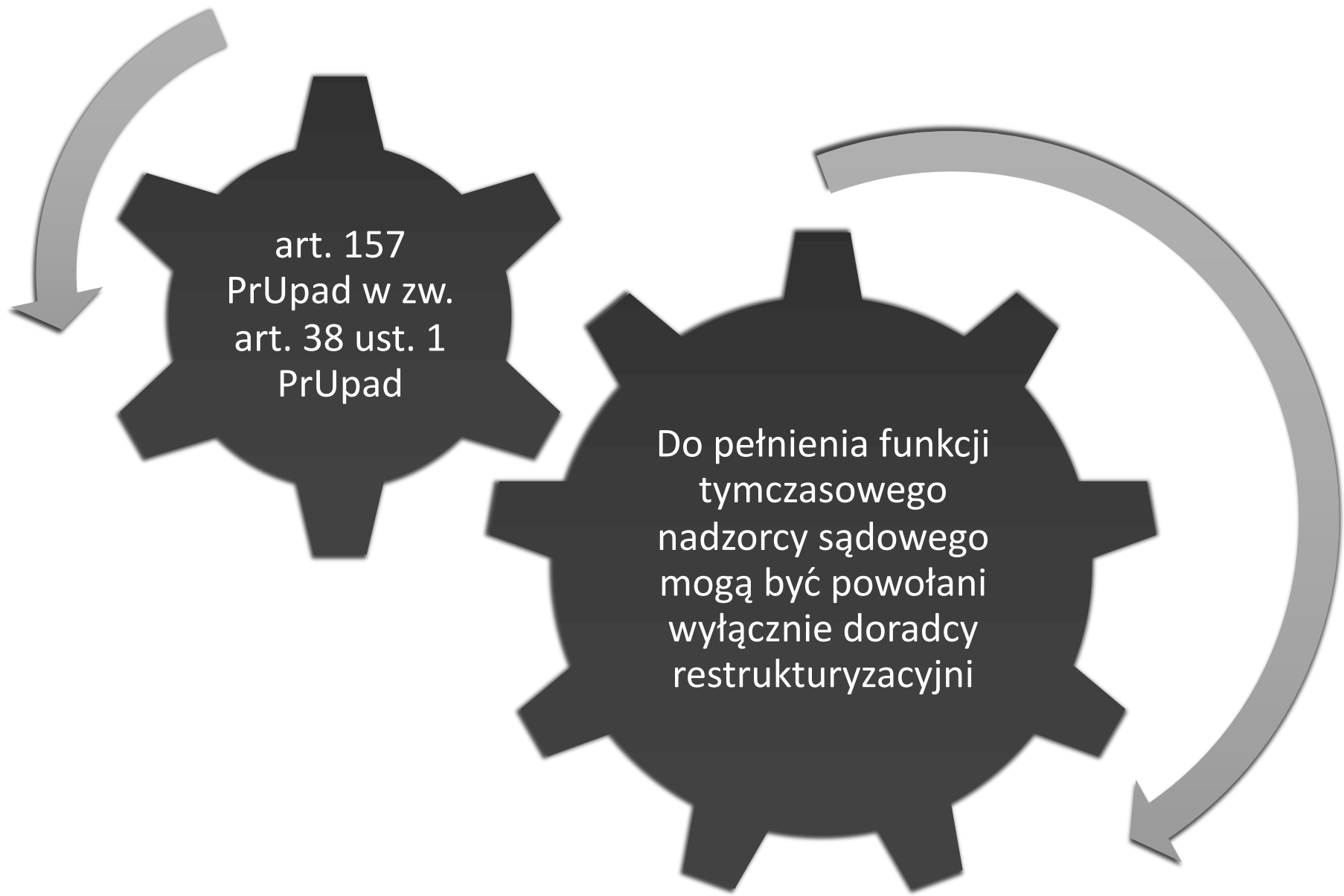
Wszelkie czynności przekraczające zakres zwykłego zarządu wymagają zgody tymczasowego nadzorca sądowego pod rygorem nieważności (art. 38a zd. 2 PrUpad)

Zgodna tymczasowego
nadzorcę sądowego na
dokonanie czynności
przekraczającej zakres
zwykłego zarządu

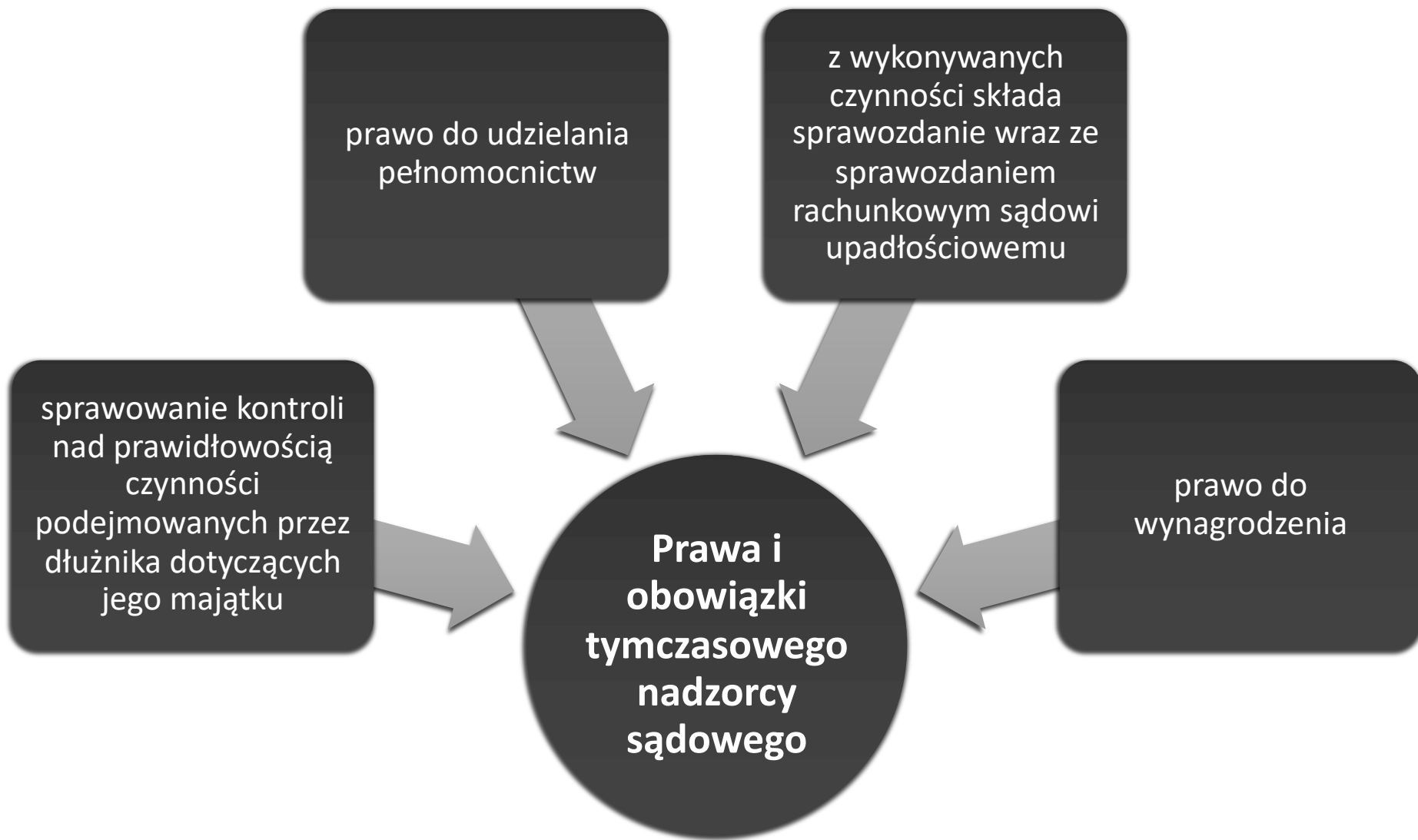
zgoda osoby trzeciej w
rozumieniu przepisu art.
63 KC

Sąd upadłościowy na wniosek tymczasowego nadzorcy sądowego (art. 159 ust. 1 w zw. z art. 38 ust. 1 PrUpad) lub z urzędu może powołać zastępcę tymczasowego nadzorcy sądowego w sytuacji, gdy jest to potrzebne do prawidłowego wykonywania czynności, a zwłaszcza w przypadku, wykonywania czynności w innym okręgu sądowym

Tymczasowy nadzorca sądowy wykonuje powierzone mu obowiązki do czasu zakończenia postępowania zabezpieczającego, chyba że został odwołany lub zrezygnował z pełnienia funkcji.

W celu zapewnienia właściwej ochrony majątku dłużnika tymczasowy nadzorca sądowy nawet już po ogłoszeniu upadłości powinien podejmować czynności do momentu objęcia majątku dłużnika przez syndyka.

Po ogłoszeniu upadłości zabezpieczenia w postaci ustanowienia tymczasowego nadzorca sądowego albo zarządu przymusowego upadają dopiero z chwilą objęcia majątku upadłego dłużnika w zarząd przez syndyka.

**Wynagrodzenie
tymczasowego nadzorca
sądowego**

Tymczasowemu nadzorca sądowemu przysługuje wynagrodzenie w związku z wykonywaniem przez niego czynności w postępowaniu zabezpieczającym.

Wynagrodzenie tymczasowego nadzorca sądowego ustala sąd, biorąc pod uwagę nakład pracy, zakres czynności podejmowanych w postępowaniu, stopień ich trudności oraz czas pełnienia funkcji (art. 38 ust. 1b PrUpad

Materialnoprawny status tymczasowego nadzorcy sądowego

Pomimo odesłania do przepisu art. 160 ust. 1 PrUpad o syndyku, zakres obowiązków i praw tymczasowego nadzorcy sądowego nie pozwala na uznanie, że status tych podmiotów jest tożsamy. **Tymczasowy nadzorca sądowy nie sprawuje** bowiem zarządu majątkiem dłużnika, a **jedynie nadzoruje** czynności podejmowane przez dłużnika.

tymczasowy nadzorca sądowy dokonuje czynności na rachunek dłużnika, lecz we własnym imieniu (art. 160 ust. 1 w zw. z art. 38 ust. 1 PrUpad)

tymczasowy nadzorca sądowy nie odpowiada za zobowiązania zaciągnięte w sprawach dotyczących majątku dłużnika

tymczasowy nadzorca sądowy ponosić będzie odpowiedzialność za szkodę wyrządzoną wskutek nienależytego wykonywania obowiązków

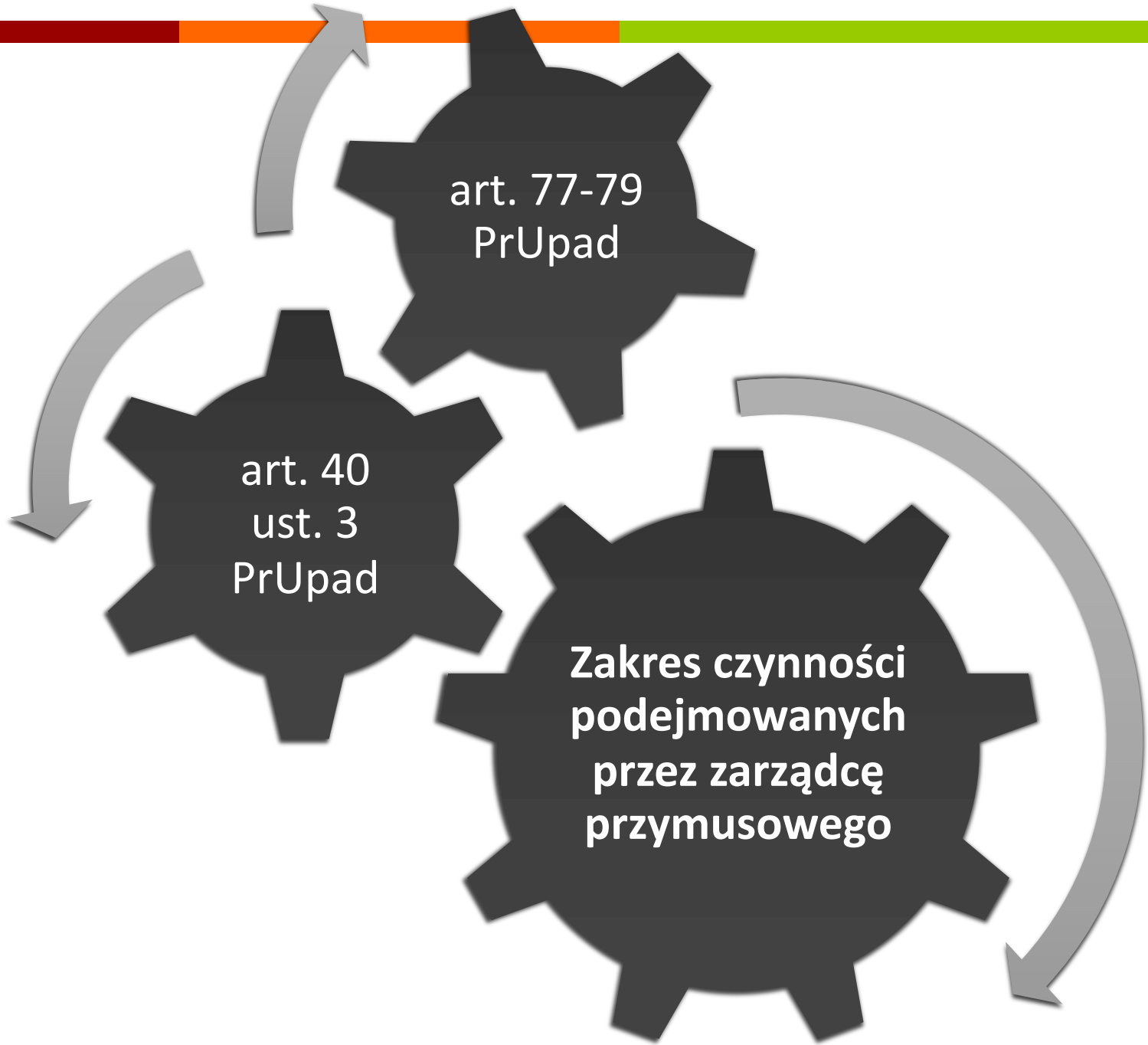

Zarządca przymusowy

Sąd upadłościowy może zabezpieczyć majątek dłużnika poprzez ustanowienie zarządu przymusowego nad jego majątkiem, jeżeli zachodzi obawa, że dłużnik będzie ukrywał swój majątek lub w inny sposób działał na szkodę wierzycieli, a także wtedy gdy dłużnik nie wykonuje poleceń tymczasowego nadzorca sądowego (art. 40 ust. 1 PrUpad)

art. 77-79
PrUpad

art. 40
ust. 3
PrUpad

**Zakres czynności
podejmowanych
przez zarządcę
przymusowego**

A large, dark grey circle is centered on the slide, containing the text. Several smaller, dark grey circles of various sizes are scattered around it, some overlapping its edge. There are also two larger, empty dark grey circles on the left and right sides of the slide.

**Wymogi
związane z
pełnieniem
funkcji zarządcy
przymusowego**

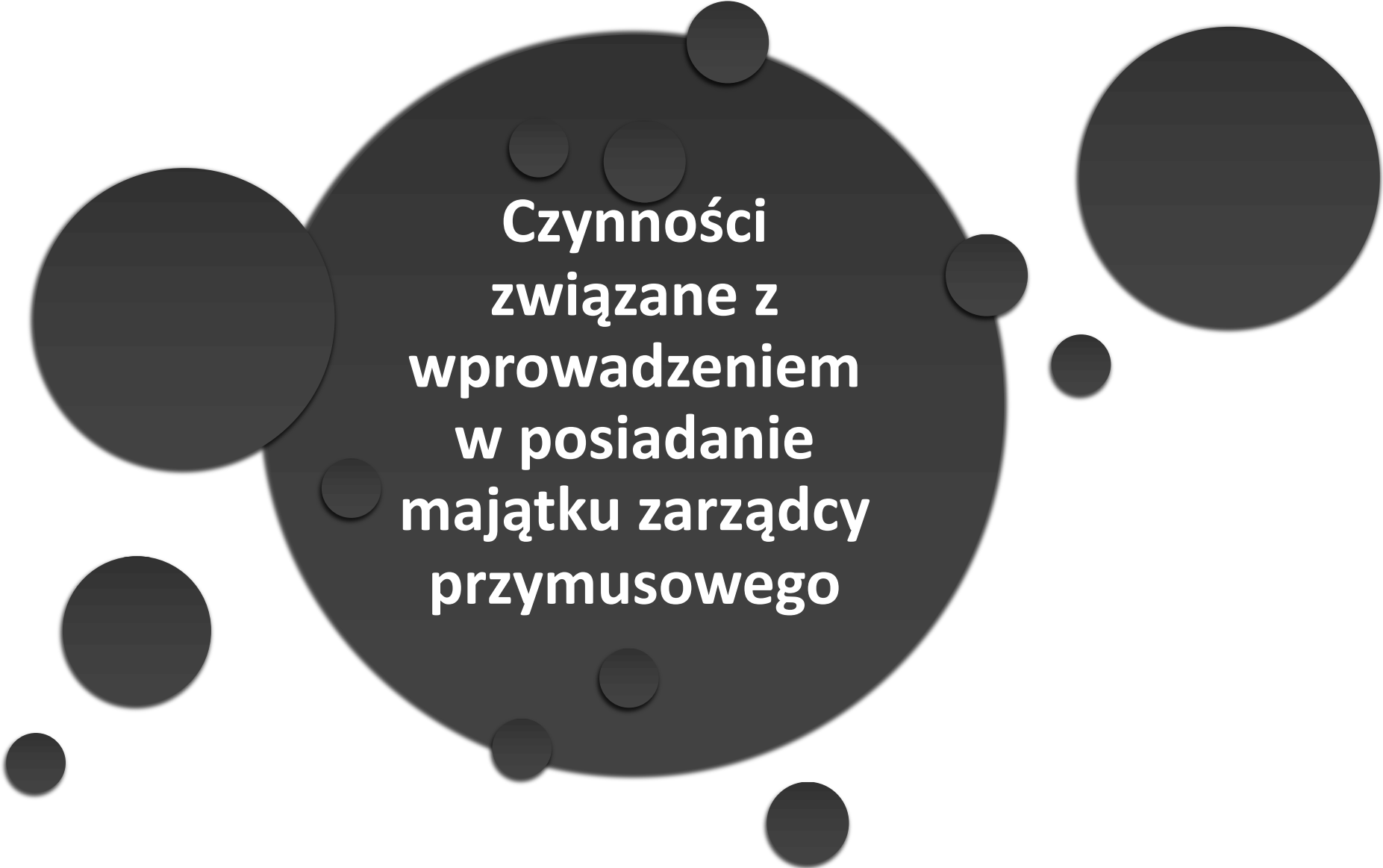


```
graph LR; A[Sąd upadłościowy w przedmiocie ustanowienia zarządcy przymusowego wydaje postanowienie, które podlega obwieszczeniu (art. 1561 w zw. z art. 40 ust. 4 PrUpad)] --> B[ma ono charakter obowiązkowy i dokonuje się go z urzędu]; B --> C[ma służyć poinformowaniu osób trzecich o tym, że dłużnik został pozbawiony prawa zarządu nad majątkiem]
```


Sąd upadłościowy w przedmiocie ustanowienia zarządcy przymusowego wydaje postanowienie, które podlega obwieszczeniu (art. 156¹ w zw. z art. 40 ust. 4 PrUpad)

ma ono charakter obowiązkowy i dokonuje się go z urzędu

ma służyć poinformowaniu osób trzecich o tym, że dłużnik został pozbawiony prawa zarządu nad majątkiem

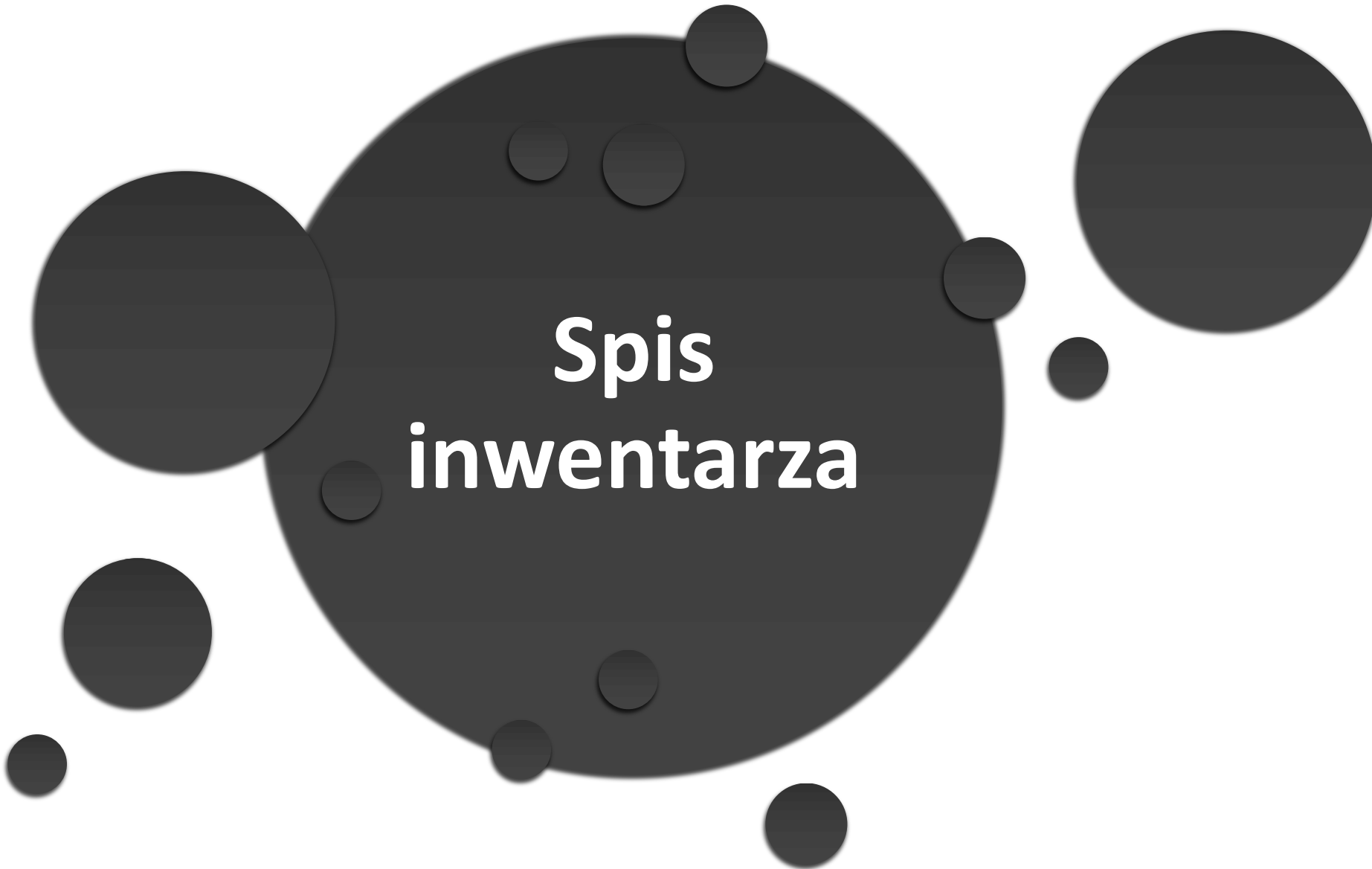
**Czynności
związane z
wprowadzeniem
w posiadanie
majątku zarządcy
przymusowego**

Zabezpieczenie majątku dłużnika

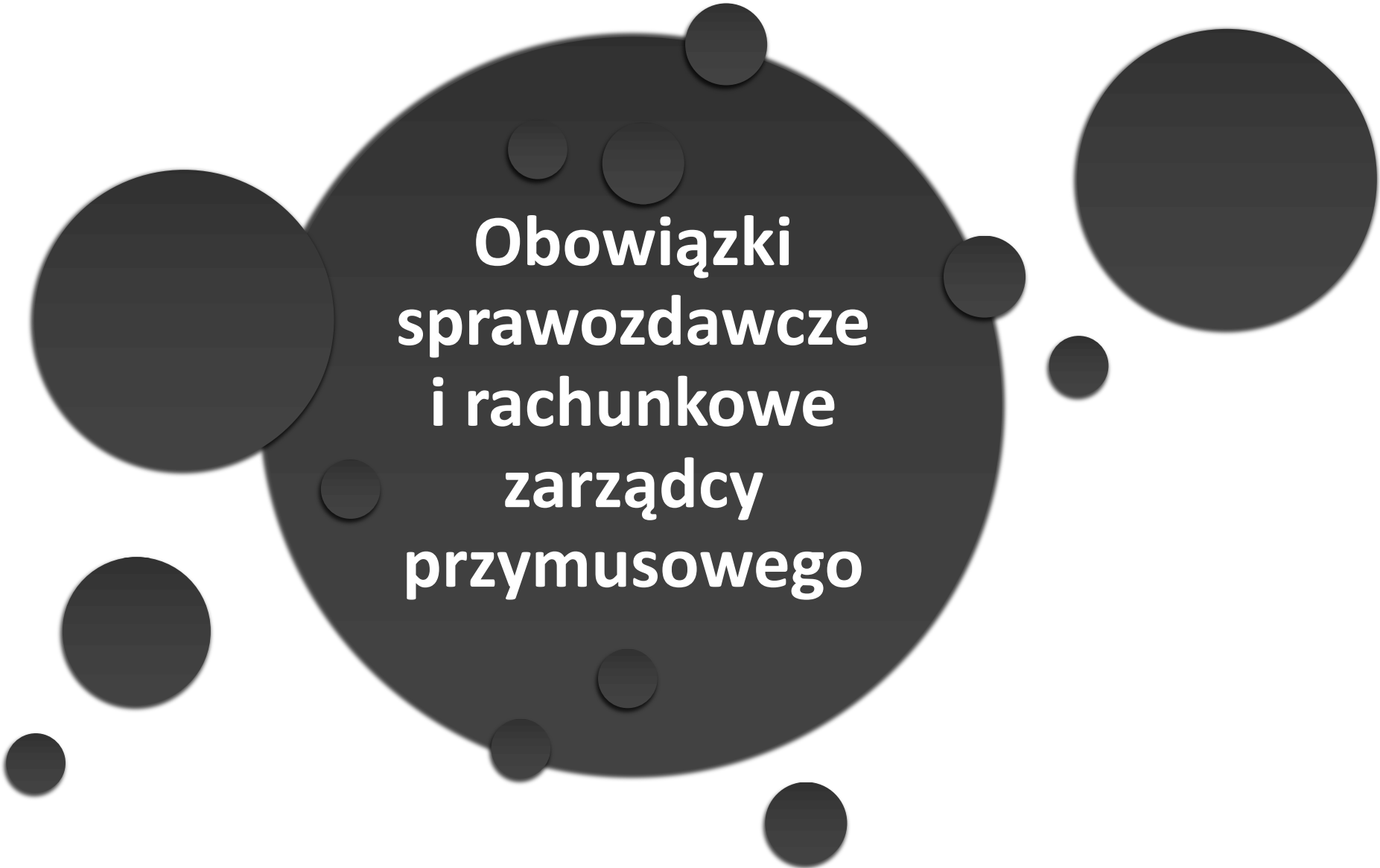

Spis inwentarza

A large, dark grey circle is centered on the slide, containing the text. It is surrounded by several smaller, dark grey circles of various sizes, some overlapping the main circle and others floating nearby. The circles have a slight drop shadow, giving them a 3D appearance.

Czynności procesowe podejmowane przez zarządcę

**Obowiązki
sprawozdawcze
i rachunkowe
zarządcy
przymusowego**

**Ustanowienie zastępcy
zarządcy przymusowego**

Zarządca przymusowy
może wystąpić z
wnioskiem do sądu
upadłościowego o
ustanowienie zastępcy
(art. 159 ust. 1 i 3 w zw.
z art. 40 ust. 4 PrUpad).

Sąd upadłościowy
będzie oceniał zasadność
ustanowienia zastępcy
stosownie do
okoliczności. Powołanie
zastępcy dla zarządcy
przymusowego
następuje w formie
postanowienia,
na które jednak nie
przystępuje zażalenie
(stosownie do przepisu
art. 222 ust. 1 PrUpad)

**Materialnoprawny
status zarządcy
przymusowego**

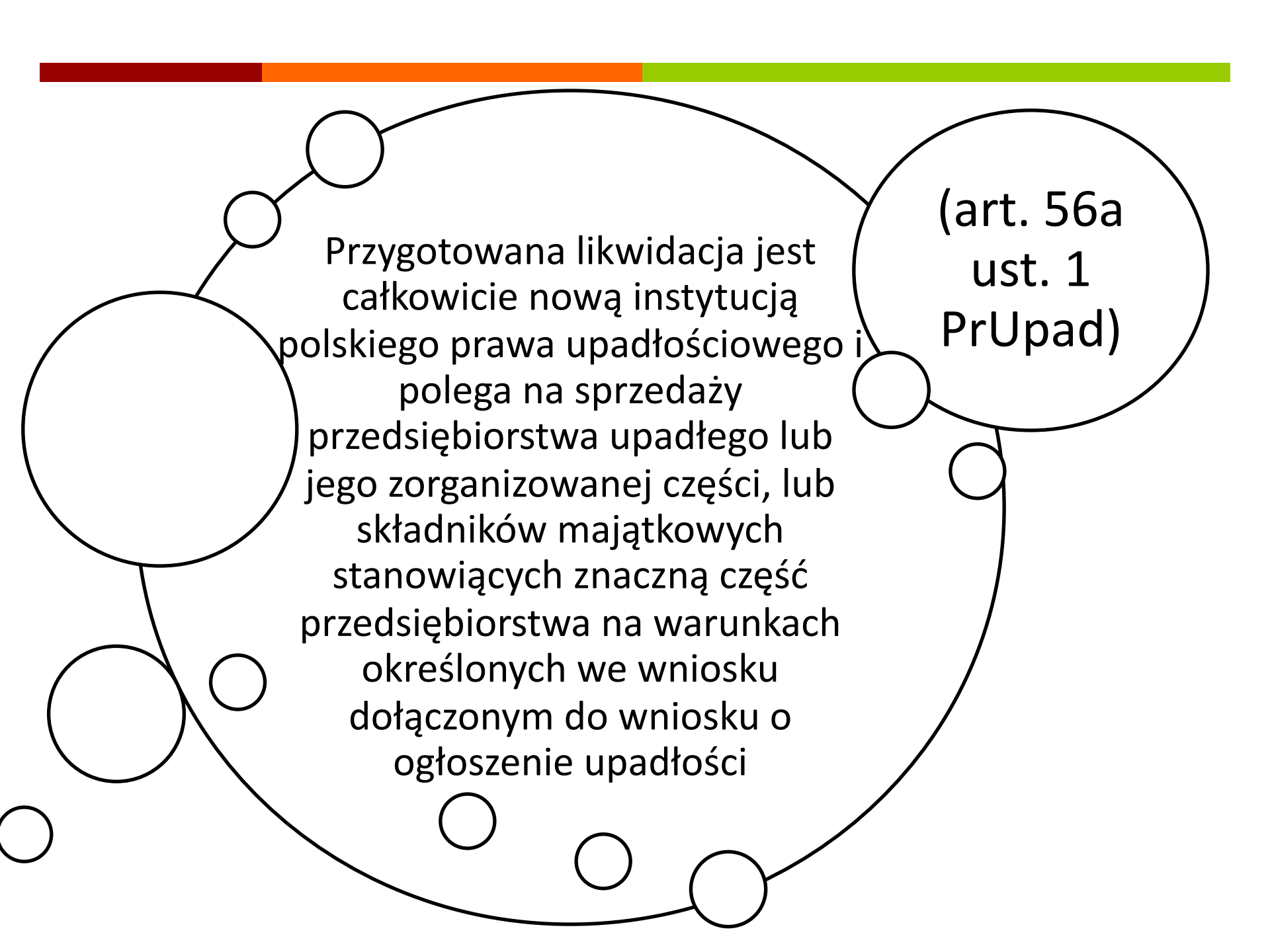
**zarządca
przymusowy działa
jako zastępca
pośredni**

Przygotowana likwidacja.

Przygotowana likwidacja jest całkowicie nową instytucją polskiego prawa upadłościowego i polega na sprzedaży przedsiębiorstwa upadłego lub jego zorganizowanej części, lub składników majątkowych stanowiących znaczną część przedsiębiorstwa na warunkach określonych we wniosku dołączonym do wniosku o ogłoszenie upadłości

(art. 56a
ust. 1
PrUpad)

Cel przygotowanej
likwidacji

**szybsze i pełniejsze
zaspokojenie
wierzycieli oraz
znaczne skrócenie
czasu trwania
postępowania
upadłościowego**

Przygotowana likwidacja stanowi szczególny tryb likwidacji masy upadłości

Do skutków sprzedaży w ramach przygotowanej likwidacji stosuje się wprost przepisy art. 313, art. 314 i art. 317 PrUpad

**Wniosek o
zatwierdzenie
warunków sprzedaży
przedsiębiorstwa
dłużnika**

powinien zawierać
warunki sprzedaży
przez wskazanie co
najmniej ceny oraz
nabywcy

może złożyć każdy,
kto jest uprawniony
do złożenia wniosku o
ogłoszenie upadłości

Do wniosku należy dołączyć opis i oszacowanie składnika objętego wnioskiem sporządzone przez osobę wpisaną na listę biegłych sądowych oraz dowód zawarcia przez nią umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej, gdzie suma gwarancyjna jest nie mniejsza niż różnica między sumą zobowiązań dłużnika a sumą wynikającą z oszacowania

(art. 56a ust. 3 PrUpad)

W przypadku złożenia wniosku o zatwierdzenie warunków sprzedaży sąd ustanawia tymczasowego nadzorcę sądowego albo zarządcę przymusowego.

Tymczasowy nadzorca sądowy albo zarządca przymusowy składa, w wyznaczonym terminie, sprawozdanie obejmujące w szczególności informacje na temat stanu finansowego dłużnika, rodzaju i wartości jego majątku oraz przewidywanych kosztów postępowania upadłościowego oraz innych zobowiązań masy upadłości, które należałoby ponieść przy likwidacji na zasadach ogólnych, a także inne informacje istotne dla rozpoznania wniosku o zatwierdzenie warunków sprzedaży.

(art. 56aa PrUpad)

Niedopuszczalne jest złożenie wniosku o zatwierdzenie warunków sprzedaży w odniesieniu do składników majątkowych objętych zastawem rejestrowym, jeżeli umowa o ustanowienie zastawu rejestrowego przewiduje przejęcie przedmiotu zastawu albo jego sprzedaż na podstawie art. 24 ustawy z dnia 6 grudnia 1996 r. o zastawie rejestrowym i rejestrze zastawów (Dz.U. z 2017 r. poz. 1278), chyba że do wniosku zostanie dołączona pisemna zgoda zastawnika.

Wniosek o zatwierdzenie warunków sprzedaży może przewidywać wydanie przedsiębiorstwa nabywcy z dniem ogłoszenia upadłości dłużnika. W takim przypadku do wniosku dołącza się dowód wpłaty pełnej ceny na rachunek depozytowy sądu.

Podstawy uwzględnienia wniosku

Sąd uwzględnia wniosek o zatwierdzenie warunków sprzedaży, jeżeli cena jest wyższa niż kwota możliwa do uzyskania w postępowaniu upadłościowym przy likwidacji na zasadach ogólnych, pomniejszona o koszty postępowania, które należałoby ponieść w związku z likwidacją w takim trybie.

Sąd może uwzględnić wniosek, jeżeli cena jest zbliżona do kwoty możliwej do uzyskania w postępowaniu upadłościowym przy likwidacji na zasadach ogólnych, pomniejszonej o koszty postępowania, które należałoby ponieść w związku z likwidacją w takim trybie, jeżeli przemawia za tym ważny interes publiczny lub możliwość zachowania przedsiębiorstwa dłużnika

Sprzedaż w
drodze
przygotowanej
likwidacji

na rzecz małżonka, krewnego
lub powinowatego w linii
prostej, krewnego lub
powinowatego w linii bocznej
do drugiego stopnia włącznie,
osoby pozostającą z upadłym
w faktycznym związku,
prowadzącą z nim wspólnie
gospodarstwo domowe albo
na rzecz przysposobionego lub
przysposabiającego

dopuszczalna
jest wyłącznie
po cenie
sprzedaży nie
niższej niż cena
oszacowania.
Cenę
oszacowania
ustala sąd na
podstawie
dowodu z opinii
biegłego

W przypadku złożenia co najmniej dwóch wniosków o zatwierdzenie warunków sprzedaży przeprowadza się aukcję pomiędzy nabywcami w celu wyboru najkorzystniejszych warunków sprzedaży. Do aukcji stosuje się odpowiednio przepisy Kodeksu cywilnego, z tym że:

1. warunki aukcji zatwierdza sąd w składzie jednoosobowym;
2. o aukcji należy zawiadomić wnioskodawców co najmniej dwa tygodnie przed terminem posiedzenia wyznaczonego w celu jej przeprowadzenia;
3. aukcję przeprowadza się na posiedzeniu jawnym;
4. aukcję prowadzi tymczasowy nadzorca sądowy albo zarządca przymusowy pod nadzorem sądu w składzie jednoosobowym;
5. wyboru najkorzystniejszej oferty dokonuje tymczasowy nadzorca sądowy albo zarządca przymusowy, który przedstawia wybraną ofertę w sprawozdaniu

(art. 56ca PrUpad)

Zatwierdzenie warunków
sprzedaży w drodze
przygotowanej likwidacji
art. 56d ust. 1 PrUpad

Uwzględniając wniosek, sąd w
postanowieniu o ogłoszeniu
upadłości zatwierdza warunki
sprzedaży, określając co
najmniej cenę oraz nabywcę
mienia będącego przedmiotem
sprzedaży. W postanowieniu
sąd może także odwołać się do
warunków sprzedaży
określonych w projekcie umowy

Środek zaskarżenia –
zażalenie

Na postanowienie
oddalające wniosek o
zatwierdzenie warunków
sprzedaży zażalenie
przystępuje wnioskodawcy

na postanowienie
uwzględniające wniosek
zażalenie przystępuje
każdemu z wierzycieli

Zażalenie można wnieść w terminie dwóch
tygodni od dnia obwieszczenia w Rejestrze

Zawarcie umowy sprzedaży

art. 56e PrUpad

Syndyk zawiera umowę sprzedaży na warunkach określonych w postanowieniu sądu nie później niż w terminie trzydziestu dni od dnia uprawomocnienia się tego postanowienia, chyba że zaakceptowane przez sąd warunki umowy przewidywały inny termin

Zawarcie umowy sprzedaży może nastąpić wyłącznie po wpłaceniu przez nabywcę całej ceny do masy upadłości lub po wydaniu syndykowi ceny złożonej wcześniej do depozytu

**Wydanie
przedsiębiorstwa
nabywcy**

Jeżeli do wniosku o zatwierdzenie warunków sprzedaży był dołączony dowód wpłaty pełnej ceny na rachunek depozytowy sądu, wydanie przedsiębiorstwa nabywcy następuje niezwłocznie po wydaniu postanowienia o ogłoszeniu upadłości

Wydanie przedsiębiorstwa nabywcy następuje bezpośrednio do rąk nabywcy, przy udziale syndyka

Do czasu uprawomocnienia się postanowienia zatwierdzającego warunki sprzedaży i zawarcia umowy sprzedaży nabywca zarządza nabytym majątkiem w granicach zwykłego zarządu na własne ryzyko i odpowiedzialność.

Uchylając postanowienie zatwierdzające warunki sprzedaży, sąd zobowiązuje nabywcę do zwrotu przedsiębiorstwa do rąk syndyka lub dłużnika. Postanowienie jest tytułem egzekucyjnym przeciwko nabywcy.

sąd w składzie jednoosobowym

Wydanie ceny złożonej do depozytu

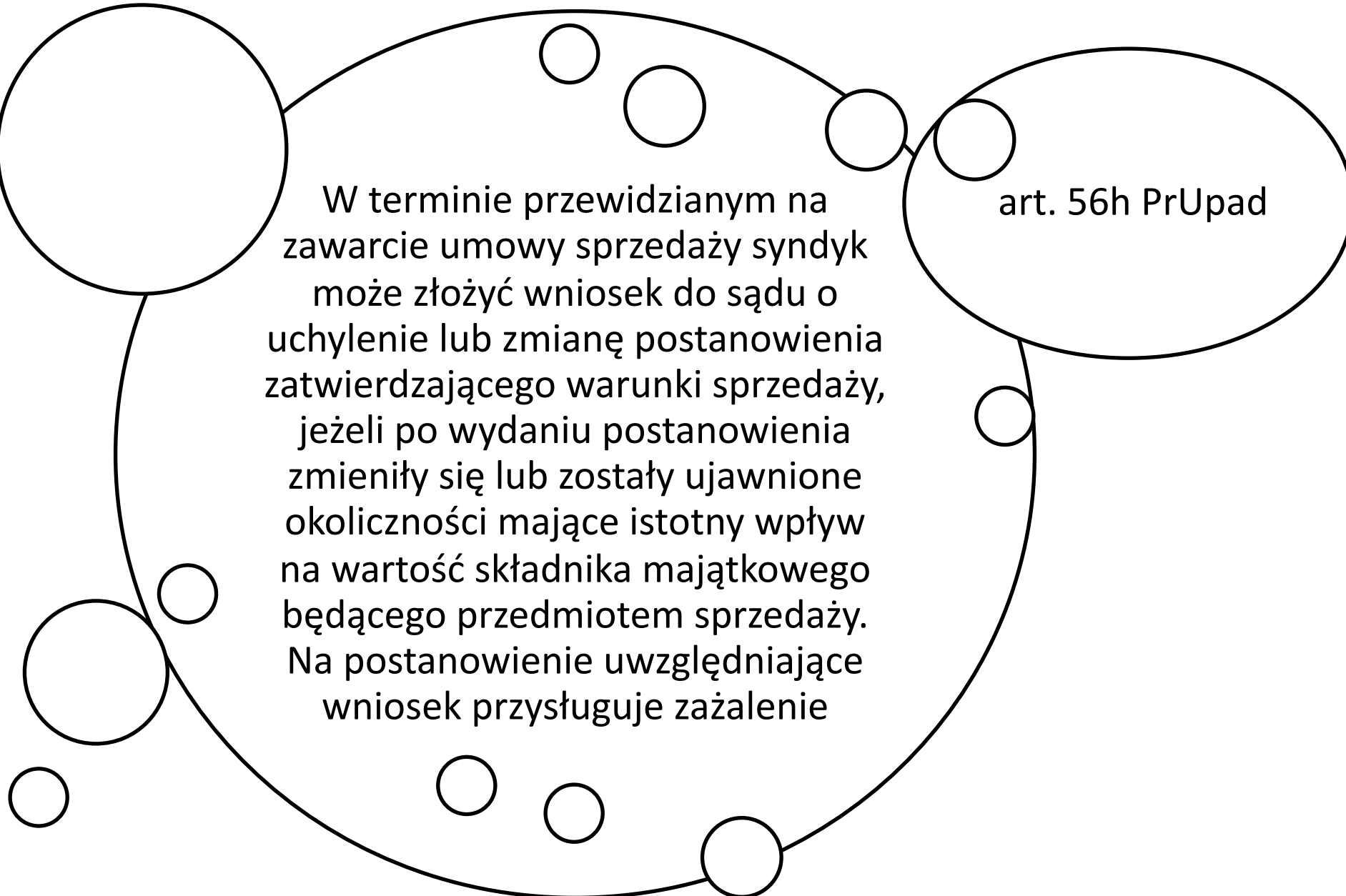

Po uprawomocnieniu się postanowienia zatwierdzającego warunki sprzedaży sąd z urzędu lub na wniosek syndyka postanowi o wydaniu syndykowi ceny złożonej do depozytu.

W innych przypadkach o wydaniu ceny z depozytu orzeka na wniosek nabywcy sąd w terminie trzydziestu dni od dnia wydania przedsiębiorstwa syndykowi lub dłużnikowi.

Syndyk lub dłużnik może złożyć wniosek o zatrzymanie ceny w depozycie na kolejne dwa tygodnie potrzebne do złożenia wniosku o zabezpieczenie powództwa o odszkodowanie według przepisów ogólnych.

Po upływie tego terminu sąd niezwłocznie postanowi o wydaniu ceny z depozytu, chyba że został złożony wniosek o zabezpieczenie

W terminie przewidzianym na zawarcie umowy sprzedaży syndyk może złożyć wniosek do sądu o uchylenie lub zmianę postanowienia zatwierdzającego warunki sprzedaży, jeżeli po wydaniu postanowienia zmieniły się lub zostały ujawnione okoliczności mające istotny wpływ na wartość składnika majątkowego będącego przedmiotem sprzedaży. Na postanowienie uwzględniające wniosek przysługuje zażalenie

art. 56h PrUpad

Dziękuję za uwagę

Czy mają Państwo jakieś pytania?